

VŠE NOR SKY

zpravodaj

prosinec 2021 číslo 4 ročník LVIII

Informace z úřadu

Kalendář svozu odpadů

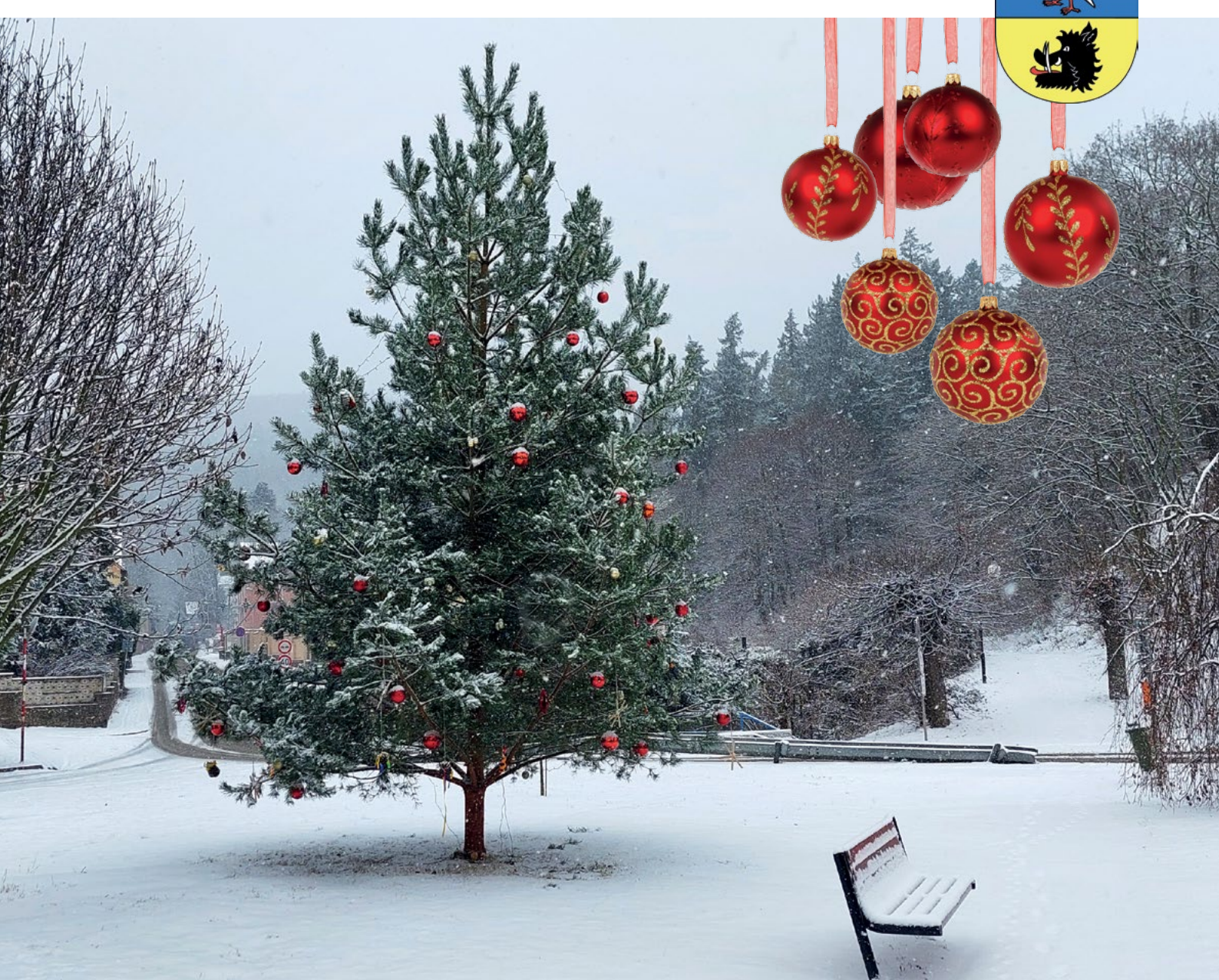
Staré stromy

Rekonstrukce vlakové
zastávky

ZŠ a MŠ Josefa Kubálka

Události ve Všenorech

Středisko volného času

*Přejeme klidné a pohodové prožití
svátečních dní a do nového roku 2022
pak především pevné zdraví, klid v duši
i všude kolem nás. Magické tři dvojky
nechť znamenají rok dobrý.*

starosta
Roman Štěrbá
a místostarostka
Alena Sahánková

Vodovod Brunšov

Stavba byla dokončena, proběhla kolaudace. Někteří občané Všenor na Brunšově se již připojili na vodovod a další se připojují. Jednalo se celkem o 1,45 km vodovodu. Cena prací byla 9,1 mil. Kč s DPH.

Vodovod a kanalizace Benátky

Stavba byla dokončena, proběhla kolaudace. V lokalitě Benátky se již také občané připojují na vodovod a kanalizaci. Po desítkách let slibů se realizace projektu podařila. Cena prací byla Kč 7,5 mil. Kč s DPH.

Chtěli bychom požádat občany na Brunšově a na Benátkách, aby se co nejdříve připojili. Obec čerpá na oba projekty dotace, které jsou okolo 60 % z celkové částky. Pokud se nepřipojí podstatná část domácností, obec bude muset dotace vrátet. Jednalo by se o miliony korun. Obec vyvinula maximální úsilí, aby tyto projekty zrealizovala a zajistila financování. Podařilo se nám také domluvit, aby občané Benátek nemuseli platit za připojení na ČOV Kč 40 000,- na domácnost. Někteří občané si řeknou, já mám ve studni vody dost, ušetřím řádově desítky tisíc korun za vybudování přípojky. Ale s ubýváním vody se situace může rychle změnit. Když někdo ušetří desítky tisíc korun, obec to v tomto případě může stát miliony.

Kulturní dům Zdenka

Probíhá rekonstrukce objektu. Jsou hotové rozvody vody, izolace, podlahy (zbývá položit parkety), jsou připojeny sítě, vyzděny příčky, montují se podhledy, jsou osazena nová okna, realizuje se pokládka dlažeb.

Již také probíhají restaurátorské práce. Při restaurátorském průzkumu byly objeveny původní prvky, např. dekorativní pásek po obvodu sálu, pozůstatek portrétů, pravděpodobně pana a paní Nolčových. Strop sálu byl původně bohatě zdobený iluzivními šablonami. V sále bylo osm obrazů velmi známého malíře Adolfa Liebschera, který tyto obrazy namaloval pravděpodobně okolo roku 1886 až 1887. V rámci rekonstrukce objektu, budou zhotoveny repliky těchto maleb. Probíhá příprava sbírek Muzea Všenor a Všenorského muzea Mariny Cvětajevové. Přípravuje se již na příští rok několik výstav.

Vodovod a kanalizace Panská zahrada

Byl dokončen projekt. Čekáme na vyhlášení příslušné dotace. Realizaci očekáváme v roce 2022

Rekonstrukce II. stupně školy

Byl dokončen projekt na rekonstrukci a podána žádost o stavební povolení. Plánujeme podání žádosti o dotaci, pravděpodobně v březnu 2022. V případě obdržení dotace proběhne realizace do konce roku 2022.

Víceúčelové hřiště U Kovárny

Byl dokončen projekt, bude požádáno o dotaci. Pokud budeme úspěšní, realizace se plánuje v polovině roku 2022

Přívod vody na Mokropeský hřbitov

Byla přivedena voda na Mokropeský hřbitov. Již se nebude muset vozit voda do cisterny.

Na Všenorském hřbitově obec plánuje opravu oplocení.

Vzduchotechnika do školní jídelny

Probíhá výběrové řízení na dodavatele, realizace se plánuje v první polovině roku 2022.

Vznik nové svozové firmy na odpady

16 obcí, včetně Všenor, založilo vlastní svozovou firmu na odpady s názvem Pobero s.r.o (Poberounské odpady). Měla by začít fungovat v červenci 2022.

Kaple

Proběhla oprava střechy, děkujeme moc panu Mrázovi za opravu. V roce 2022 obec plánuje další opravy.

Gloriet

Obec dostala povolení od památkářů Gloriet opravit. Oprava se plánuje v druhém kvartále roku 2022

Objekt staré školy

Obec realizuje druhou fázi rekonstrukce objektu. Přibude jedna velká třída pro školu a dvě místnosti pro ZUŠ Černošice, která se sem přesune z vedlejšího objektu staré pošty.

Úprava zeleně a odpady

Obec navázala spolupráci s ČVUT a s Českou zemědělskou univerzitou, kdy v rámci výuky studenti kreslí návrhy úpravy zeleně ve Všenorech. Jedná se o lokality Burza, za Zdenkou, Park Teyrovského, Náves, Gloriet, pláž u jezu.

Již proběhla první prezentace prací. Rádi bychom společně s občany vybrali nejlepší návrhy a podle nich lokality v příštím roce upravili. Pan Teyrovský ve spolupráci s obcí zajistil základní opravu sochy Jana Žižky v parku Teyrovského. Opravu provedl restaurátor Jakub Tluchoř, který opravuje i Karlův most. Opravy celého parku Teyrovského budou na jaře pokračovat.

Obec přidala na autobusové zastávky U Kácovských popelnice na plast, odpadkové koše a kontejnery na sklo v lokalitě U Tenisu a u dětského hřiště za závorami. Kontejner na kovy přibyl na Montaně. Kvůli zlepšení úklidu a údržby zeleně obec zakoupila víceúčelový stroj Avant, který jistě pomůže zlepšit čistotu v obci.

Dopravní opatření v obci

Vzhledem k tomu, že v příštím roce bude dokončena rekonstrukce Kulturního domu a stavba bytového domu místo Zdenky, změní se v oblasti dopravní situace. Je problém také s bezpečností pohybu školních dětí.

Byla proto zadána studie na dopravní řešení v úseku od Zdenky po Sladovnu. Studie má prověřit, zda by bylo možné přesunout autobusovou zastávku od Kácovských na Burzu, kde bude možné vybudovat přechody, chodníky, stezky. Návrh je hotový, v současné době je řešení projednáváno s příslušnými orgány. Obec instalovala a bude pokračovat v instalaci dopravních značek, dopravních zrcadel a dalších opatření v obci, například u hradla, u odbočky na Montanu a u obecního úřadu.

Všenorský kalendář

Obec Všenory vydala týdenní stolní kalendář *Všenorská zákoutí 2022*. V tomto kalendáři jsme se pokusili zachytit něco ze současné atmosféry obce. Děkujeme všem autorům fotografií, i když je nám líto, že se nám všechny do kalendáře nevešly. Kalendář je možné si koupit ve Všenorské knihovně.

Alza boxy ve Všenorech

Obec dohodla instalaci 45 Alza boxů u obecního úřadu. Tyto boxy slouží nejen občanům Všenor již od září.

Zadluženost obyvatel – bezplatné právní konzultace

Vzhledem k stávajícímu zadlužení obyvatel ČR, kdy dle údajů na www.mapaexekuci.cz byla v naší obci vedena exekuce na majetek více než 5% občanů (údaje z roku 2019), dojednala obec bezplatné právní konzultace s insolvenčním správcem pro občany obce, kteří mají s dluhy problémy.

Konzultace by se týkaly možnosti realizovat oddlužení – tzv. osobní bankrot, což je možnost, jak se s většími dluhy vypořádat, dále by se konzultace týkaly možnosti využití aktuálně nového postupu v exekucích v případě dluhů vůči veřejnoprávním institucím – tzv. akce „Milostivé léto“.

Konzultace budou probíhat jednou až dvakrát za měsíc v pondělí v odpoledních hodinách na obecním úřadě počínaje měsícem lednem 2022. První konzultace bude dne 3. 1. 2022. Konzultace jsou určeny pouze občanům obce Všenory. Zájemci nechtě se předem ohlásit na email obec@vsenory.cz nebo tel.: 257 711 010.

Vážená paní

Marta Mejstříková

v letošním roce 2021
se dožíváte významného
životního jubilea

100
LET

Dovolte, abychom Vám
k tomuto významnému
dní popřáli vše nejlepší,
pevné zdraví, spokojenost
a osobní pohodu.

Paní Marta Mejstříková oslavila 9. 11. 2021 krásných 100 let

Jedno listopadové odpoledne jsme s panem starostou, Ing. Romanem Štěrbou, naši oslavenkyni navštívili, abychom jí popřáli a popovídali si s ní. Setkání bylo nejen velice příjemné, ale dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí z historie naší obce i ze života jubilantky. Vždyť paní Mejstříková se mimo jiné léta věnovala divadlu a byla posilou místních ochotníků. Děkujeme paní Mejstříkové i panu doktoru Martinovi Dudkovi, který se navíc o naši pohodu po celou dobu setkání pečlivě staral.

Do dalších let přejeme jubilantce pevné zdraví, spokojenost a pohodu.

Alena Sahánková

Informace o poplatcích za komunální odpad v novém roce 2022

Milí spoluobčané, jak jsme Vás již v minulém čísle Všenorského zpravodaje informovali, dochází na základě schválení nového zákona ke změně v legislativě ohledně místního poplatku za odkládání komunálního odpadu.

Ke změně zákona dochází i z titulu tlaku na zvýšení podílu vyřídění komodit z komunálního odpadu. Obce jsou povinny určit místa pro oddělené soustředování komunálního odpadu, a to alespoň nebezpečného odpadu, papíru, plastů, skla, kovů, biologického odpadu, jedlých olejů a tuků a od 1. ledna 2025 rovněž textilu.

Všechny obce do konce tohoto roku musí přijmout novou obecně závaznou vyhlášku, na jejímž základě budou vybírat poplatky za odpad od 1. 1. 2022. **Obec Všenory na zasedání zastupitelstva dne 15. 12. 2021 schválila OZV č. 6/2021 o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.**

Poplatek je stanoven za odkládání směsného komunálního odpadu z bytu, rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce. Poplatníkem poplatku je fyzická osoba, která v nemovitosti bydlí nebo vlastník nemovitosti, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba. Plátcem poplatku je i společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo, nebo vlastník nemovité věci v ostatních případech. Poplatkové období je jeden kalendářní rok.

Základem dílčího poplatku je kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad za kalendářní měsíc v litrech připadající na poplatníka. Sazba za litr byla stanovena na 0,4615 haléřů.

■ Pro trvale hlášené obyvatele Všenor se cenově na rok 2022 nic nemění:

Popelnice objem do 120 litrů	1 440 Kč
Popelnice objem do 240 litrů	2 880 Kč
Velký kontejner	13 199 Kč

Svoz směsného komunálního odpadu bude 26 x ročně.

V případě bioodpadu se mění den svozu, který bude stejný jako v případě směsného odpadu, svázet se bude v úterý ráno. Odvoz papíru a plastů zůstává beze změn.

Na základě nového zákona již nebylo možné stanovit dvě sazby za odpad, jednu pro trvale hlášené obyvatele, druhou pro chatáře a objekty bez trvale žijících osob. Proto byla stanovena cena pro chaty a objekty bez trvale žijících osob na 1 440 Kč.

Osaměle žijící senioři, jejichž jediným zdrojem příjmu je starobní důchod a dosáhli věku 65 let, mají možnost požádat na obecním úřadě o příspěvek ve výši 700 Kč jako kompenzaci za roční platbu za odpady.

Žádáme majitele nemovitostí, kteří mají zájem o změnu velikosti nádoby oproti letošnímu roku, aby nám tuto informaci sdělili buď písemnou formou na email obec@vsenory.cz nebo na telefonní číslo 257 711 010.

Občané si vyzvednou po zaplacení známku na obecním úřadě. Znamku pak nalepí na svou popelnici se směsným odpadem. Platbu za odpady lze provést od 5. 1. 2022 buď osobně na obecním úřadě v hotovosti či platební kartou, nebo převodem na obecní účet: 0389513399/0800.

■ Variabilní symbol pro nemovitost s nádobou
500 + číslo popisné (např. 500413)

■ Variabilní symbol pro rekreační objekty
501 + číslo evidenční (např. 501413)

■ Poplatek je nutno uhradit do 30. 4. 2022.

Nebudou-li poplatky zaplacený včas a ve správné výši, bude poplatníkovi vyměřen poplatek platebním výměrem (k přímé úhradě) nebo hromadným předpisným seznamem.

Obec Všenory spolu se 16 dalšími obcemi a městy z regionu okolo Berounky založila novou svazovou firmu Poberounské odpady. Tato firma by měla začít působit od července 2022.

Co se promítá do ceny za likvidaci odpadu?

Primárně to je svoz směsného a tříděného odpadu – tedy vývoz nádob všech barev. Obec z peněz vybraných od občanů hradí také kontejnery na objemný odpad, bioodpad a na odpad nebezpečný, které přistavuje na různých stanovištích dvakrát do roka. Finance slouží také k úhradě provozu sběrného místa, vývozu odpadkových košů a úklidu obce. Vybrané peníze od občanů za odpad zdaleka nestačí na pokrytí nákladů.

Proč musím platit, když skoro všechno vyřídím?

To, že třídíte, neznamená, že neprodukujete více odpadu. Vyříděný odpad odložíte na příslušná stanoviště, ale i odtud jej někdo musí odvézt a obec musí za svoz zaplatit. V ceně za popelnici jsou částečně zahrnuty i další náklady na odpadové hospodářství, nikoli jen svoz směsného odpadu, který vyhodíte do černé popelnice. Pokud odpad produkuje, máte povinnost jej také třídít a ukládat na určená místa v souladu s OZV a zákonem o odpadech. Pro každého existuje povinnost třídít papír, plast, sklo, kov, odpad nebezpečný i biologický rostlinného původu atd. Obec je pak povinna zajistit místa pro jeho odkládání. Obecní pravidlo řečí právníků zní: „Každý je povinen nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným zákonem o odpadech a ostatními prováděcími předpisy vydanými na ochranu životního prostředí, tedy i třídít je v souladu s tímto zákonem a předpisy přijatými k jeho provedení. Nedodržení povinnosti třídít lze postihnout jako přestupek. Pokuty za netřídění se pohybují až do výše 100 000 Kč.

Na konec velké poděkování Vám všem, kteří poctivě třídíte. Pro Vaši informaci a zároveň i dobrý pocit, že Vaše snaha nebyla a není zbytečná, pár povzbudivých řádků. **Naše obec je zapojená do soutěže „My třídíme nejlépe“ a v posledním roce na sebe můžeme být pyšní, jelikož jsme se mezi 433 obcemi velmi polepšili v pořadí:**

■ rok 2017 obec Všenory	136. místo
■ rok 2018 obec Všenory	184. místo
■ rok 2019 obec Všenory	122. místo
■ rok 2020 obec Všenory	36. místo

Výtěžnost jednotlivých komodit na obyvatele v kg/rok

rok	papír	plast	sklo	kov	SKO
2017	12,5	20,2	20,7	0,0	400,0
2018	15,9	20,5	20,6	0,0	342,4
2019	16,7	28,6	23,6	0,2	323,2
2020	34,0	37,1	34,9	0,4	187,5

Ještě jednou upřímné díky za Vaši snahu.

Markéta Mulíčková

Povodňový plán obce Všenory

Na webu <https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/vsenory/> je nový digitální povodňový plán obce Všenory, který zpracovala firma Envipartner, s.r.o. Bylo uskutečněno školení, určené především pro členy povodňové komise.

Doporučujeme vám seznámit se s povodňovým plánem, a to především těm z vás, kteří žijete v oblastech ohrožených vodními toky. Na prvním místě zde najdete monitoring srážek a výšky hladiny, důležité kontakty pro případ ohrožení a pokyny.

V letošním roce jsme doručili do schránek vlastníků ohrožených nemovitostí *Formulář pro tvorbu povodňových plánů vlastníků nemovitostí*. Formulář se skládá ze dvou stran, pokyny pro jeho vyplnění jsou na samostatné stránce. Pokud jste formulář ještě nevyplnili, můžete si jej stáhnout na webu obce (v sekci PLÁNY VLASTNÍKŮ NEM.) nebo o něj požádat na obecním úřadě.

▲ Co umí přívalový déšť

PLÁNOVACÍ KALENDÁŘ SVOZU ODPADŮ VŠENORY 2022

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Leden						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
1	31						

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Únor		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28						
2							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Březen		1	2	3	4	5	6
	7	8		10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
3							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Duben					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	
4							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Květen							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30	31					
5							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Červen			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30			
6							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Červenec					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
7							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Srpen	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				
8							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Září				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30		
9							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Říjen						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
10	31						

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Listopad		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30				
11							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Prosinec				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30	31	
12							

■ Směsný odpad a bioodpad
 ■ Plast a nápojový karton
 ■ Směsný odpad
 ■ Papír
■ Mobilní svoz nebezpečného odpadu

Na Burze, u samoobsluhy COOP, Na Návsi

Staré stromy jako oázy života

Milí čtenáři, dokázali byste si tipnout, kolik živých organismů obývá jeden jediný starý strom? Jsou to řádově stovky až tisíce druhů. A to nejen někde v tropickém deštném pralese, i u nás v České republice jsou staré stromy neuvěřitelnou oázou života. Obývá je řada druhů hub, hmyzu, ptáků, ale i savci, obojživelníci a plazi. Že na stromech hnízdí ptáci, asi netřeba zdůrazňovat, dutiny velmi starých stromů ale poskytují útočiště mnoha velmi vzácným a ohroženým druhům, jako jsou strakapoudi, žluny, krutihlav nebo hobloupák, některé sovy (puštíci, kulíšek, sýc) a další. Tyto dutiny také hojně využívají netopýři, ať už jako letní netopýří porodnice, mládenecké kluby nebo jen k občasnému přespání. Namátkou jmenujme za všechny netopýra vodního, stromového nebo parkového. V zimě mohou zas dutiny stromů sloužit jako zimoviště obojživelníků a plazů nebo třeba ohrožených plchů.

Odumírající a mrtvé dřevo je také životně důležité pro tzv. saproxylický hmyz. Jedná se o zhruba 3000 druhů, z nichž nejvýznamnější a nejvíce sledovanou skupinou jsou brouci. Asi nejznámější z nich je v Evropě ohrožený, ale ve Všenorech stále ještě hojný roháč obecný (*Lucanus cervus*). Ten klade vajíčka do padlých klád, pařezů a kmenů starých stromů, larvy se živí trouchnivějícím dřevem, dospělci se živí duby. Osud tohoto vzácného brouka je tedy neodmyslitelně spjat s přítomností starých stromů v naší krajině. Nebudou-li staré stromy, zmizí nenávratně nejen roháč, ale i páchník, tesařici, zlatohlávci a stovky dalších hmyzích druhů z naší přírody.

Staré stromy nás chrání před vedry i povodněmi

Staré stromy poskytují celou řadu dalších „služeb“, kterými prospívají svému okolí. Filtrují vzduch, odstraňují z něj jedovatý přízemní ozón a jemný polévatý prach, který na sebe váže řadu toxických látek, dále oxidy síry a dusíku, oxid uhelnatý a další látky. Zvlhčují vzduch, a zlepšují tím jeho kvalitu. Naprosto zásadní roli pak staré stromy hrají při tlumení klimatických extrémů. A těch si tady ve Všenorech užíváme více než dost.

V letních vedrech stromy fungují jako klimatizační jednotka a ochlazují svoje okolí, čím je strom větší, tím větší má „výkon“. Důležitá je proto jejich přítomnost na břehu malých vodních nádrží, jako jsou všensorské tůň nebo rybníček Louže. V letních vedrech se teplota vody u neprůtočných nádrží prudce zvyšuje, s tím klesá množství kyslíku v ní a dochází k úhynu ryb i dalších vodních organismů.

Věčný boj o staré stromy

Dnešní článek do Všenorského zpravodaje jsem se na žádost pana starosty rozhodla koncipovat jako příspěvek do diskuze ke kácení, výsadbám a péči o staré stromy u řeky Berounky.

Staré stromy mají velký význam i v rámci protipovodňové ochrany. Podmáčené lužní lesy (zejména vrboolšové a topolové luhy), podmáčené louky a další mokřady v nivách řek fungují jako houba – při povodni vodu nasávají, v období sucha ji zas vypouštějí. Přesto, že říční niva ve Všenorech už zdaleka není přirozeným lužním lesem, stále významně pomáhá chránit naši obec před povodněmi a na to bychom neměli nikdy zapomínat. Niva umožňuje řece rozliv do velké plochy, tím povodeň ztratí na rychlosti a tedy i na ničivé síle, uplatňuje se tzv. retardační efekt (zpoždění/zbrzdění povodně), který dá lidem po proudu více času se na povodeň připravit. Při rozlivu do krajiny se pak projevují další dva efekty, které mohou významně snížit celkovou velikost povodně – výpar vody a její vsak do půdy. Zde máme asi největší možnost zasáhnout ve prospěch zmírnění budoucích povodní. Největší množství vody zadrží niva s velkým zastoupením stromů, keřů, luk a mokřadů, tedy taková, která co nejvíce složením vegetace připomíná původní lužní lesy.

Estetická hodnota stromů v krajině

Je velká a neměli bychom na ni zapomínat. Všichni se ale jistě shodneme na tom, že staré stromy jsou krásné a příroda a krajina, ve které žijeme, má sama o sobě velký vliv na to, jak se cítíme. Je to hodnota, o kterou bychom se měli starat.

Kácení stromů u řeky

V nivě řeky Berounky ve Všenorech se porosty stromů a keřů nacházejí zejména na březích řeky, na břehu malých vodních nádrží (všensorské tůň, rybníček Louže, zanesené tůň u Montany) a na ochranné protipovodňové hrázi. Poměrně bez stromů byly až donedávna velké plochy zemědělské půdy mezi

hrází a tratí. To se teď změnilo díky iniciativě všensorských dobrovolníků, kteří zde vysázeli aleje ovocných stromů podél cest a kterým bych tímto chtěla velice poděkovat! Významnými plochami z hlediska biodiverzity jsou i zarostlé meze se směsí různých ovocných stromů a keřů, které se tu a tam ještě vyskytují např. kolem lokality na Drahách, u trati apod. Moc jich už ale bohužel není.

Značná část stromů, vysazených našimi předky v nivě Berounky, a to jak na břehu, tak na protipovodňové hrázi podél řeky, je topol kanadský. Jedná se o křížence našeho topolu černého a různých amerických druhů, tedy strom, který je u nás nepůvodní. Topol kanadský se velice dobře množí, rychle roste, ale tím také rychle stárne. V roce 2014 bohužel zranila padající větev topolu kanadského mezi Radotínem a Černošicemi člověka. To nastartovalo poměrně nemalou vlnu kácení rizikových topolů podél celé Berounky, Všensory nevyjímaje. Proti tomu asi rozumný člověk nemůže nic namítat, nikdo z nás nechce, aby na nás spadl u řeky strom. Je ale potřeba se strategicky zamyslet nad tím, co uděláme, aby nám stromy v nivě řeky zůstaly i do budoucna.

V případě břehových porostů je situace poměrně jednoduchá, a pokud vlastník pozemků souhlasí, náhradní výsadba za pokácené stromy by měla být možná bez nutnosti dalších povolení. V případě porostů u řeky Berounky a kolem tůň na Montaně je vlastníkem Povodí Vltavy (PVL), u všensorských tůň se pak jedná o Český rybářský svaz (ČRS). Výsadby v dalších oblastech – např. podél cest – pak také mohou být provedeny se souhlasem vlastníka.

Patálie s vodním zákonem

Největší problém ale zůstává s alejemi stromů na protipovodňových hrázích, které jsou

v majetku PVL. PVL se v tomto odvolává na vodní zákon, § 58 Ochrana vodních děl, (2) Zejména je zakázáno a) na ochranných hrázích vysazovat dřeviny, jezdit po nich vozidly, pokud se nejedná o údržbu, s výjimkou míst k tomu určených. K tomuto poněkud kontroverznímu bodu vodního zákona se vede již delší dobu celospolečenská diskuze a padlo už několik návrhů na to, aby byl z vodního zákona odstraněn. Zejména proto, že tím vzniká v podstatě patová situace, kdy není možná dlouhodobá údržba alejí na protipovodňových hrázích, které jsou u nás ve všech nivách velkých řek. Známa je kauza kácení podél řeky Orlice v Hradci Králové, kterou se po masivní petici a dokonce demonstraci místních za zachování stromů zabývalo i Ministerstvo zemědělství (MZe) s ne úplně jasným závěrem. Kácení se zatím odložilo, ale zda budou do budoucna možné i náhradní výsadby, není jasné.

Právní názory na celou tuto situaci jsou nicméně různé, odborníci z Masarykovy univerzity k tomu např. píší „Obnova historických alejí na hrázích je nutná mimo jiné i z hlediska zajištění ochrany významných krajinných prvků a krajinného rázu. Pokud má být zajištěna obnova historických stromořadí na hrázích, je nutné citované ustanovení vodního zákona nevykládat jako zákaz bezvýjimečný a v „místech k tomu určených“ dosadbu připustit. Nabízí se argumentace, že existuje-li stromořadí v určité poloze dlouhé desítky let, bylo průběžně dosazováno a nikdy nebyly vznášeny námitky ve smyslu ohrožení stability a funkce vodního díla, nelze tvrdit, že nejde o místo určené.“

Suma sumárum, z této právní pasti by možná byla cesta ven, pokud by byla vůle státních orgánů vodní zákon interpretovat méně striktně. Další alternativou je úprava vodního zákona, tento proces ale může trvat řadu let. Mezitím by bylo dobré pokud možno na ochranných hrázích nekácet, případně se alespoň domluvit na náhradní výsadbě v patě hrází.

Sázíme stromy

Starý strom je nenahraditelný a nelze ho kompenzovat mladým stromkem, kterému potrvá desítky let, než vyroste. Mladé stromy bychom tedy měli sázet již dopředu, s předstihem, aby se nám pak nestalo, že se území ocitne bez vzrostlých, dospělých stromů. Pokud se nám podaří vyřešit všechny náležitosti k sázení stromů, jaké stromy bychom tedy měli sázet?

Břehové porosty podél řeky jsou často zaplavované vodou, a tak je třeba vybírat druhy stromů, které toto bez problémů zvládnou. Vhodné jsou tedy naše původní druhy vrb, topolů a olší, které v minulosti tvořily tzv. lužní lesy. Tyto stromy jsou jednak adapto-

vané na povodňové stavy (při větším počtu stromů dokonce dokážou povodeň zmírnit), jednak na okus bobrem, se kterým koexistovaly tisíce let.

K výsadbám na sypaných hrázích existují doporučení MŽP a MZe, které mají v podstatě shodný obsah. Nevhodnými druhy dřevin jsou v tomto případě zejména jehličnany, ovocné stromy, vlašské topoly a topol kanadský. Tradičně naši předkové sázeli na březích rybníků dub letní, o kterém se traduje, že výrazně zpevňuje hráze.

Výsadby stromů v zemědělské krajině by pak měly vždy zohlednit charakter, klima a historii daného místa. Využívání např. starých ovocných odrůd je více než vhodné, v našich podmínkách by to obecně měly být listnaté stromy nížin, jehličnany jsou naopak naprosto nevhodné.

Mrtvé dřevo v krajině

Staré stromy jsou z hlediska přírodního velice cenné i jako mrtvé. Pro někoho je to

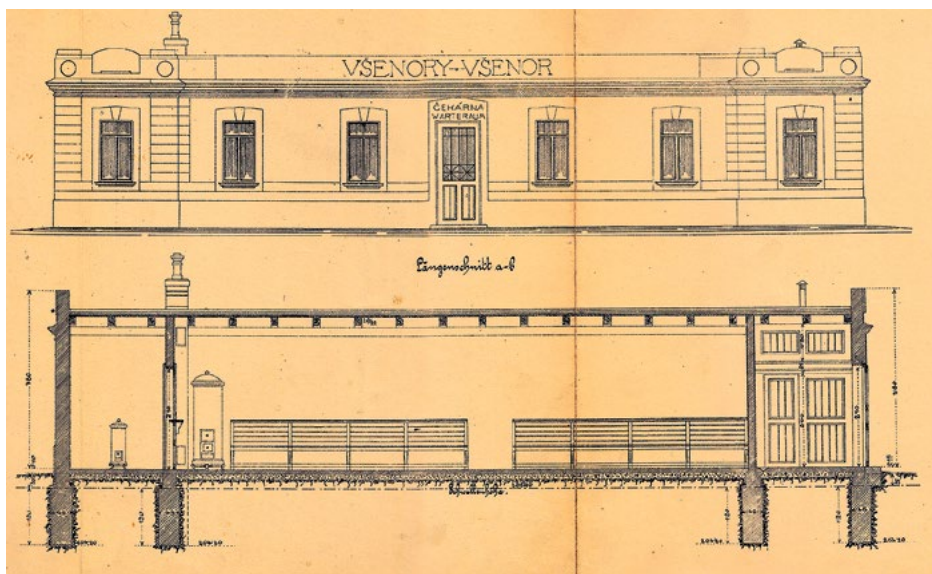
možná kontroverzní myšlenka, ale je tomu skutečně tak. Pařezy, spadlé trouchnivější větve nebo kmeny stromů i volně stojící souše byly vždy nedílnou součástí naší přírody. A řada organismů, dnes velice ohrožených, je potřebuje k životu. Pokud je to tedy možné, ponechme je v naší krajině. Přírodě to velice pomůže.

Závěrem

Říční krajina dolní Berounky je velice krásná a bez starých stromů si ji lze dnes jen těžko představit. Z hlediska přírodního, krajinného, estetického ale i protipovodňového jsou staré stromy v nivě Berounky velice důležité a jejich ochrana a udržení bychom proto měli věnovat maximální úsilí. Nebude to asi úplně jednoduché, ale to by nás nemělo odradit. Na stavu naší krajiny ostatně závisí i naše dlouhodobé přežití v ní.

Tereza Mináriková, tereza@minarik.net
Autor fotografie: Jan Minárik

**Železniční trať č. 171
Praha – Beroun prochází jedním
z nejhustěji osídlených území
v České republice. Její výstavba
přispěla k intenzivnímu rozvoji
příměstského bydlení ve druhé
polovině devatenáctého
století. Dnes tato trať tvoří
páteřní trasu dopravní obsluhy
území. Současný stav provozu
je za hranicí své kapacity.
Tato železniční trať je jedním
z nejvytíženějších úseků linek S.**

Železniční trať v katastru obce Všenory aktuálně

Dejme slovo Správě železnic. „Správa železnic, státní organizace, která spravuje železniční síť v České republice, se dlouhodobě snaží trať mezi Smíchovem a Berounem revitalizovat. Bc. MSc. Michal Froněk CEng MICE DIC, náměstek stavební Správy západ pro techniku, při říjnové návštěvě Všenor zmínil, že v současné době probíhající stavba v úseku Smíchov – Radotín bude z hlavní části dokončena v příštím roce. Navazovat na ni bude stavba úseku z Karlštejna do Berouna. Pro úsek Černošice – Karlštejn momentálně běží územní řízení. Po doběhnutí územního řízení zpracujeme podrobnou dokumentaci – tak zvanou dokumentaci pro stavební povolení, kde se budou řešit konstrukční detaily například i rekonstruovaných zastávek ve Všenorech nebo rozšířeného podchodu pod nástupiště. Těšíme se na naši další spolupráci s obcí Všenory a doc. Ing. arch. Karlem Hájkem, Ph.D. Věříme, že spolu vytvoříme architektonicky a urbanisticky zdařilou lokalitu, kterou budou občané rádi využívat nejen k cestování, ale i v běžném občanském životě. Realizovat stavbu chceme od roku 2024 – v provozu bude vždy jedna kolej tak, aby železniční doprava mezi Berounem a Prahou mohla i během stavby fungovat. Delší

úplná výluka bude jen při náhradě starého mostu přes Berounku jeho replikou – nicméně i zde se bavíme řádově o týdnech, určitě ne měsících. Posledním úsekem, který projde revitalizací, budou pak samotné Černošice, kde projektová příprava trvá nejdéle.“

Nicméně zpět ke Všenorům. Stávající objekty na obou nástupištích v zastávce Všenory reprezentují jednoduché provozní objekty v secesním stylu, realizované během výstavby druhé koleje a celkové modernizace trati po jejím zestátnění v letech 1907-9. Dodnes jsou zachovány v původní podobě, včetně řady architektonických a konstrukčních detailů, jako původní výplně otvorů, dřevěné verandy a lavice. Tvoří tak jedinečný ucelený soubor drobných drážních staveb z počátku dvacátého století, který je protipólem velkých výpravních budov tohoto období. Jejich stávající stavebně technický stav je v zásadě dobrý a umožňuje bez zásadních investičních nákladů další fungování, případně nové funkční využití. Vzhledem k umístění v bezprostředním kontaktu se zástavbou obce má železniční zastávka nezanedbatelný význam ve vývoji lokální urbanistické struktury osídlení. Hodnota nespočívá pouze v estetických kvalitách, ale objekty jsou významnými,

i když objemově nevelkými prvky hmotné kultury, úzce související s rozvojem osídlení kulturní krajiny přelomu devatenáctého a dvacátého století.

Připravovaná optimalizace železniční trati představovala reálnou hrozbu jejich demolice. Aktivním přístupem Iniciativy Zastávky Černošice, Všenory, Srbsko (@zastavky171) a následně široké veřejnosti se po řadě diskusí podařilo nalézt řešení, umožňující v rámci projektu jejich zachování a obnovy. V současné době vedení obce a jí vytvořená komise spolupracuje velmi intenzivně s investorem, Správou železnic a jejich projektantem, společností Sudop Praha, a.s.

Návrh přístřešků, doplňujících stávající budovy, si klade za cíl vytvořit jednoduché moderní stavby, které nebudou vizuálně konkurovat opraveným historickým secesním čekárnám. Jejich měřítko je proto poměrně skromné, výškově nepřevyšující kromě šachet výtahů stávající objekty. Návrh záměrně nevyužívá žádné volné repliky nebo retro konstrukce. Architektonickou dominantou mají zůstat opravené a nově využívané historické objekty v kombinaci světle krémové omítky a světle zelených dřevěných prvků. Moderní řešení nových

prvků je tak v určitém kontrastu k původním stavbám, které tak mohou více vyniknout a zároveň vyjadřuje pojetí současné železnice jako moderního dopravního systému. Snahou bylo vytvořit jednoduchý, neexhibující návrh, podporující celkový charakter zastávky jako významného veřejného prostoru obce. Stávající podchod pod nástupiště bude rozšířen na 4 m a doplněn o výtahy, zajišťující bezbariérový přístup na nástupiště. V podchodu bude zajištěno dostatečné osvětlení, přispívající nejen ke komfortnímu a bezpečnému překonání kolejiště, ale i k vytvoření pocitu bezpečí pro jeho uživatele.

Na úpravu železniční zastávky naváže revitalizace přednádražního prostoru, jímž souběžně s tratí prochází ul. U Silnice. Vzhledem k omezeným prostorovým možnostem je návrh přednádraží pojat jednoduše, ale s důrazem na umístění všech potřebných funkčních ploch. Formou podélných stání je řešeno parkování pro cestující (P+R), v bezprostřední blízkosti přístupu na nástupiště, doplněné krátkodobými stáními (K+R) a možností odstavování jízdních kol.

Prostor doplní drobný mobiliář, veřejné osvětlení a prvky zeleně.

Kromě vlastní železniční zastávky jsou pro obec a její obyvatele i návštěvníky důležité rovněž navazující lokality, jimiž železnice prochází.

V rámci řešení mostu přes Berounku budou vytvořeny podmínky pro možnost příležitostného parkování na ploše pod mostem v místech vyhrazených během stavby pro zařízení staveniště.

Při obnově podjezdu u „Louže“ bude upravena jeho světelná výška na 3,2 m, aby bylo možno zajistit v případě potřeby průjezd složek integrovaného záchranného systému.

Pro zlepšení komunikačního propojení jednotlivých částí obce bude stávající propustek do „Benátek“ nahrazen novým rámovým propustkem s větší světlostou výškou, umožňující průchod pěších.

Stávající úrovňový přejezd k „Vodárně“ zůstane zachován a bude upraven tak, aby při minimalizaci zásahu do okolních pozemků vyhověl požadavkům na zajištění bezpečnosti provozu, především

ve zlepšení rozhledových poměrů. Ve směru k Dobřichovicím je pro zlepšení místních dopravních poměrů navržen nový podjezd do lokality V Luhů.

Cílem revitalizace železniční zastávky Všenory je přispět k nalezení optimální podoby připravované stavby, především z hlediska dlouhodobě udržitelného provozního konceptu. Především se tak investičně náročným řešením, která by vedla k nevratným negativním zásahům do krajiny a stávajícího osídlení. Dosavadní společné úsilí všech zúčastněných by mělo vyústit v realizaci, která v příštích desetiletích pozitivně ovlivní rozvoj veřejného prostoru obce. Zároveň se zde otevírá možnost, přispět díky dosavadní aktivní spolupráci investora stavby, projektanta této stavby a municipality obce Všenor k vytvoření plnohodnotné tratě příměstské železnice, odpovídající svým pojetím obdobným systémům, které známe ze zahraničí.

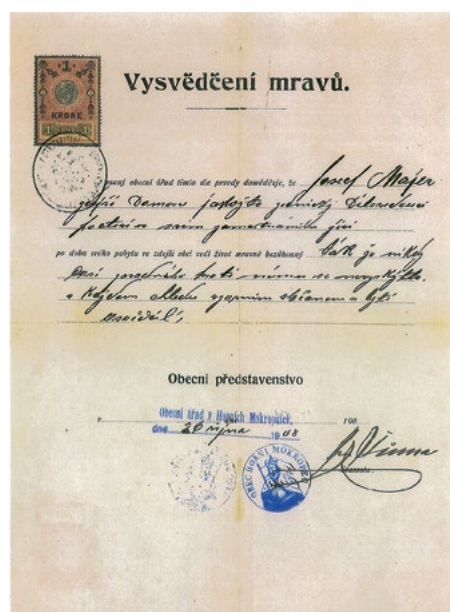
*Karel Hájek, Marek Kotásek,
Roman Štěrbá (komise obce Všenory
pro rekonstrukci železniční tratě)
a Michal Froněk (Správa železnic)*

VÝZVA: historické předměty a dokumenty pro Všenorské muzeum

V souvislosti s budováním budoucího Muzea Všenor v Kulturním domě Zdenka (stávající název Všenorské muzeum Mariny Cvětajevové), bychom se na Vás rádi obrátili s prosbou o spolupráci.

Pokud máte doma historické dokumenty, písemné nebo digitalizované, originály či kopie, dále fotografie, filmy, předměty, historický nábytek, oblečení, historické nářadí z dílen atd., a byli byste ochotni je poskytnout, zapůjčit na určitou dobu nebo k pořízení kopie či vyfotografování, nafilmování, neváhejte nás kontaktovat na starosta@vsenory.cz nebo alena.sahankova@vsenory.cz případně na telefonním čísle 257 711 010 nebo 607 263 700.

Jedná se nám o věnování, zapůjčení, zhotovení kopií do budovaného Muzea Všenor. V tomto muzeu bychom rádi především představili život ve Všenorech v období od druhé poloviny 19. století až do dneška. Zaujímají nás samozřejmě i předchozí období.

Všenorská knihovna (ve spolupráci s Kulturním a historickým výborem, dříve kulturní komisí) sbírá mnoho let výše uvedené dokumenty a předměty. Díky uspořádaným výstavám a výzvám ve Všenorském zpra-

ve Všenorech. Všechny jsou nyní uloženy v prostorách Všenorské knihovny, v části věnované muzeu. Pro expozici v budoucím Muzeu Všenor v kulturním domě bychom však potřebovali naši sbírku významně rozšířit.

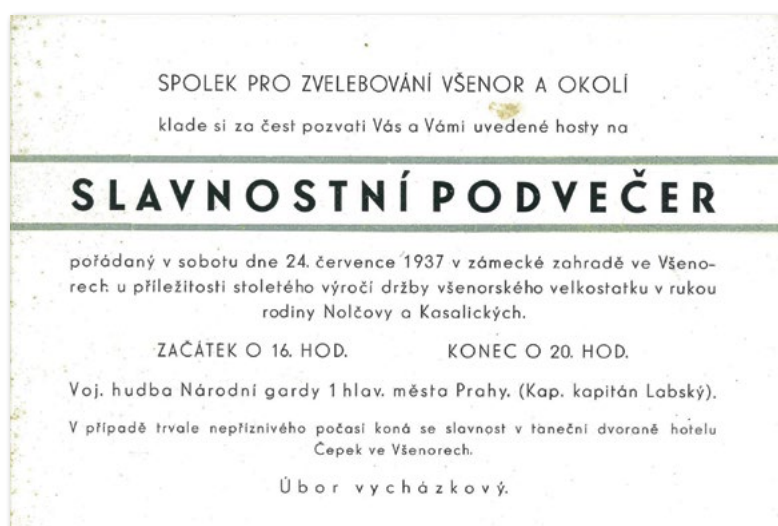
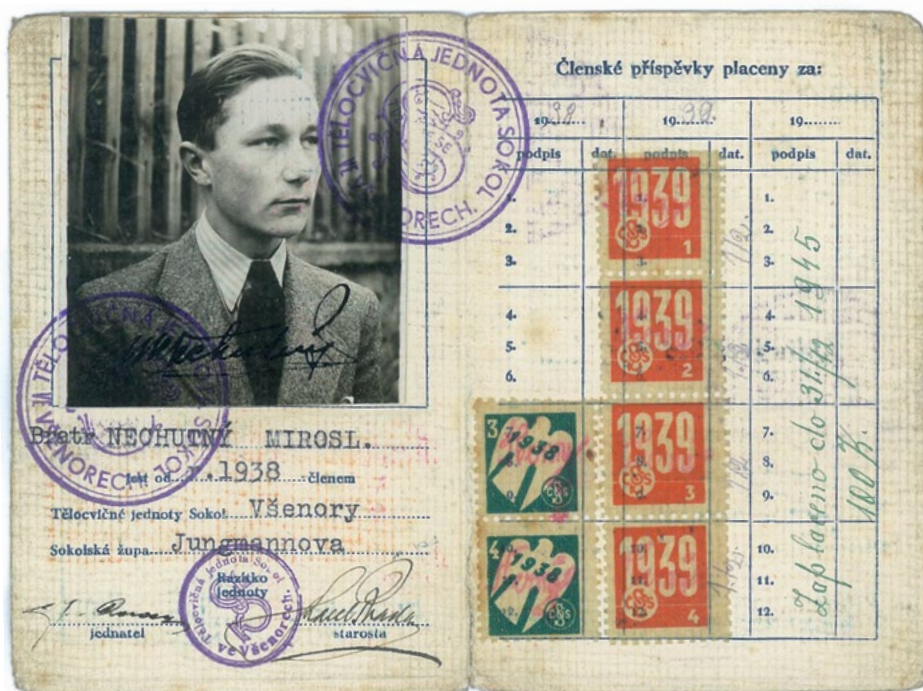
Mezi zajímavé dokumenty patří i vysvědčení, výuční listy, stavební plány, legitimace, např. Sokola, pracovní knížky, smuteční, svaatební oznámení, pozvánky na kulturní akce, společenské události, plakáty, programy kina, koncertů, vlakové jízdenky, vlajky, odznaky apod., dokumenty týkající se např. hasičů, pohřebních, divadelních spolků, sportovních oddílů... Často jsou to již nepotřebné dokumenty, ležící na půdě, které však mohou výrazně obohatit expozici, třeba o životě lidí v určitém časovém období.

vodaji i Vám, kteří jste přinesli i bez výzvy mnohdy úplně unikáty, se podařilo shromáždit zajímavé dokumenty a předměty o životě

Někdy potěší návštěvníky expozice i hřnek, vázička, svícen, budík, kapesníček či něco jiného, co jim třeba připomene jejich

dětství nebo jejich blízké. I věci, které Vám připadají dobré již jen pro vyhození či spálení, mohou v budoucnu potěšit návštěvníky našeho muzea.

Předem Vám velice děkujeme a doufáme, že se na oplátku potěšíte nejen v muzeu, ale také při návštěvě tematických výstav, v literární kavárně nebo při některé z kulturních akcí, které pro Vás připravíme.

Po otevření Kulturního domu ve Všenorech máme naplánovány:

Dlouhodobé výstavy

- Adolf Liebscher
- Osobnosti Všenor – Ing. Břetislav Štorm, Ing. Edmund Teyrovský, Jan Noleč a jeho rodina a další (např. Josef Kubálek)
- Marina Cvetajevová ve Všenorech a ruská emigrace ve Všenorech a blízkém okolí

Tematické výstavy

- Fenomén tramských osad ve Všenorech a okolí
- Železnice v minulosti i budoucnosti a Všenory

- Cestovní ruch a Všenory
- Všenory a Horní Mokropsy před rokem 1951 (starostové, vedení obcí, obecní úřady, život v obcích)
- Školy a žáci v minulosti v Horních Mokropsích a Všenorech do roku 1951
- Co pro nás znamená řeka Berounka s jejími přítoky na našem katastru a naše rybníky
- Architektonický a urbanistický rozvoj Všenor v minulosti (např. výstavba vil ve Všenorech, výstavba na Benátkách, družstvo pro výstavbu Horní Mokropsy, památky, pomníky a sochy, hřbitovy)
- Historie sportu ve Všenorech (fotbal, házená, volejbal, nohejbal atd. spartakiády, hřiště, události)

- První i druhá světová válka a Všenory
- Legionáři
- Řemesla, služby a zemědělství ve Všenorech
- Spolky a spolkový život ve Všenorech
- Fauna a flora Všenor
- Geologické podmínky Všenor
- Archeologické nálezy ve Všenorech a okolí

Roman Štěrbá

Všenorská knihovna a Informační centrum Berounka

VŠENORSKÉ MUZEUM
MARINY CVĚTAJEVOVÉ

Katalog knihovny:
katalog.vsenory.cz
knihovna@vsenory.cz
tel. 730 899 881, 607 263 700

Co je nového ve Všenorské knihovně

Všenorská knihovna a Všenorské muzeum Mariny Cvětajevoové o vánočních svátcích

V době od 24. 12. 2021 do 2. 1. 2022 budou Všenorská knihovna a Všenorské muzeum Mariny Cvětajevoové otevřeny v běžných otevíracích hodinách.

Malé čtenářky a malí čtenáři ve Všenorské knihovně

V listopadu bylo v naší knihovně rušno. Vystřídalo se zde několik tříd základní školy a přišly i děti z mateřské školy. Všem se věnuje Jana Müllerová, která to s dětmi opravdu umí. Však má také bohaté pedagogické zkušenosti. Po připraveném programu v sále si děti mohou vypůjčit knihy. Jana Müllerová jim pro radost postavila dřevěný hrad.

A co mládež? Chodí do knihovny?

Ano, chodí mladí lidé a dělají nám radost. Největší asi ti, kteří si u nás půjčovali první knížky. Jednou za rok máme prezentaci na druhém stupni základní školy na téma *Svět informací a Jak pracovat s informacemi*. Není to úplná legrace se vyznat v džungli informačních zdrojů. Které jsou spolehlivé a relevantní? A kdy citovat a jak? Jak se vyhnout plagiátorství? Odměnou je nám zájem o knihovnu a její služby.

Výměnné soubory z Knihovny Jana Drdy v Příbrami

Knihovna Jana Drdy dováží pravidelně do Všenorské knihovny tzv. výměnné soubory, které slouží k doplnění a aktualizování knihovního fondu, což je v našem případě obohacení fondu knih o knihy, které v knihovně nemáme. Za několik měsíců jsou knihy vráceny a dovezou nám jiné. Data jsou exportována do našeho katalogu, takže se knihy bez problémů půjčí pomocí čtečky čárových kódů. O tuto agendu a o knihovní systém KP vůbec odborně pečuje Eliška Reitspiesová.

I na naše knihy postupně lepíme čárové kódy, abychom jednou půjčovali a vraceli pouze čtečkou, což celý proces urychlí. Navíc systém čárových kódů usnadní revizi knih.

E-knihy

V současné době naše knihovna nabízí kromě zhruba 17 tisíc tištěných knih také 10 tisíc e-knih. Návod na postup při registraci a půjčování e-knih byl uveřejněn v č. 2/2021 Všenorského zpravodaje a je rovněž přístupný na webu Všenorské knihovny. E-knihy si mohou registrovaní čtenáři stáhnout zdarma (2 výpůjčky e-knih měsíčně).

Plné texty školních a obecních kronik a dalších dokumentů

Snažíme se, aby se naši čtenáři a uživatelé dozvěděli v online katalogu knihovny (<https://knihovna.vsenory.cz/>) co nejvíce informací, a to nejen bibliografické informace o knize, DVD, časopiseckém článku či jiném dokumentu, ale aby měli k dispozici co nejvíce plných textů dokumentů, či obrázků a fotografií. Pokud je to tedy možné, doplňujeme záznamy v katalogu o výše uvedené přílohy. Aktuálně je možné dohledat plné texty pamětních knih, školních a obecních kronik a přibývat budou další, celkem 31 naskenovaných dokumentů, nejstarší z 18. století.

Regionální literatura

Vzhledem k tomu, že se Všenorská knihovna dlouhodobě zabývá regionální literaturou, lze v on-line katalogu najít publikace nebo články o historii a zajímavostech okolních obcí a přírodě našeho regionu. Zkuste si třeba najít něco o Brdech, Černošicích...

Z nové regionální literatury doporučujeme

Srdce Českého krasu : obec Srbsko a krajina v jejím okolí / Karel Žák, Václav Cílek, Martin Majer. První vydání. Praha: Dokořán, 2021. 299 stran: ilustrace (převážně barevné), portréty, faksimile, mapy; 31 cm. ISBN: 978-80-7675-021-0
Kniha podrobně charakterizuje obec Srbsko. Velký prostor je též věnován samotnému okolí, přehledu geologického vývoje, krasu, jeskyním, archeologii, těžbě a zpracování vápence a živé přírodě oblasti.

Alena Sahánková

22. geologická vycházka v oblasti Všenor a Jíloviště

Po covidové pauze jsme se v hojném počtu opět sešli v neděli 17. října před úřadem ve Všenorech a vydali se strmou strání směrem k arboretu. Příkrý svah, ve kterém jsou vystavěny bývalé Horní Mokropsy, je výsledkem postupného statisíce let trvajících zahlubování Berounky.

▲ V arboretu pana Mejštríka

Jižní svah s poutavým výhledem do údolí Berounky je jistě lákadlem pro vsudypřítomný lukrativní urbanistický rozvoj ve jménu uspokojování individuálních představ o bydlení, ale díky obdivuhodné a nepolevující snaze pana Mejštríka nevyrůstají nad Všenory domy, ale stromy, keře a květiny. V zahradě jsou esteticky začleněny obrovské kusy vápenců, na kterých jsou patrné krasové jevy, takže návštěvu arboreta si lze zpestřit téměř návštěvou jeskyně. Je třeba doplnit, že hornina sem z hlediska geologické stavby nepatří a za miliony let budou vápencové balvany devonského stáří motat hlavy budoucích geologů.

Všenory totiž stojí z převážné části na lentenském souvrství ordovického stáří, které je typické střídáním vrstev pískovců, prachovců a břidlic. Ve Všenorech si odkryv tohoto souvrství můžeme pohodlně prohlédnout za domem č. p. 371 v ulici Karla Majera, lépe však na Kazínské a Hladké skále a u železničního mostu. Jsou to horniny, které původně vznikaly z materiálu přinášeného do mořské pánve řekami, patrně se jedná o sedimenty říčních delt částečně přepracované přílivem, odlivem a vlněním.

Ještě výše ve svahu pod vrchem Kámen jsme si prohlédli odkryv tzv. řevnických kře-

mců, které byly původně plážovými písky na břehu moře omývajících kontinent zvaný Gondwana. Území se v době sedimentace ve svrchním ordoviku nacházelo na jižní polokouli, zhruba tak okolo 60. rovnoběžky, takže dovolená v této destinaci byla spíše pro otužilce. Stopy po životě v podobě chodbiček a „rourek“ v kamenech – tzv. ichnofosilie – se tu a tam zachovaly.

▲ Zastavení u ojedinělého výskytu hlubošských slepenců kambrického stáří (540 milionů let) v katastru Jíloviště.

Cestou směrem k Jílovišti jsme se pohybovali po významném tektonickém rozhraní – závistském přesmyku, po kterém byla horninová kra jihovýchodně od přesmyku vytažena nahoru a postupnou erozí se odhalily horniny hluboko z podloží ordoviku, a to starohorní vulkanické sedimenty (ale o těch zase jindy).

Vertikální posun po závistském přesmyku vynesl z hlubin na dnešní povrch také malý útržek slepenců a brekcii kambrického stáří, které bychom hojně nacházeli mezi Příbramí a Jinci. Ale nemusíme tak daleko – tzv. hlubošské slepence najdou pozorní průzkumníci raritně i v katastru Jíloviště. Jsou to tmavě červené horniny plné úlomků a valounů ukládajících se ve sladkovodním prostředí nějakého údolí v horách, které vznikly při tzv. kadmokém vrásnění v rámci gondwanského kontinentu.

Ti, kdo nevěřili, se opět po čase přesvědčili, že 5 km procházka s převýšením 200 m skutečně může trvat čtyři a půl hodiny, protože geologický čas má holt jiné parametry...

Pro termíny a místa dalších vycházek sledujte <http://terra-et-aqua.cz/> a webové stránky všensorské knihovny; vycházky se konají v dubnu a říjnu.

Těšíme se na příští setkání na jaře, nebo na podzim.

Filip Stehlík, průvodce
a Alena Sahánková, pořadatelka,
knihovna Všenory
Foto Marek Kotásek

◀◀ Hlubošský slepenec

Školní listopadový úvodník

Milí čtenáři,

ve škole se držíme dobré nálady a pozitivních myšlenek, jak jen to jde.

I přes to všechno se k nám do školy bohužel dostal ten neřád Covid. A tak většina sil směřuje k provozu školy v režimu různých karantén a nekarantén dnů různých tříd a dospěláků.

Zdá se, že vedení školy se stalo odloučeným pracovištěm krajské hygienické stanice a pedagogové poučenými zdravotníky. S vypětím našich sil tak kloubíme dohromady tuto práci se vzděláváním.

Srdečně děkuji všem našim zaměstnancům za to, jak se vzájemně podporují, abychom provoz školy zvládli.

Těšili jsme se na Zábavné benefiční odpoledne, ale to se neuskutečnilo. O to více děkujeme všem Vám, kdo přispíváte na **benefici online v aplikaci Darujme.cz**. Jste obdivuhodní, **děkujeme**. Žáci mají podle RVP nově informatiku v každém ročníku již od 4. třídy. Za získané finance nakoupíme především IT vybavení, které bude sloužit k výuce robotiky.

Těšíme se na **Vánoční zpívání**, které máme naplánované na 20. 12. večer. Jste srdečně zváni. Pokud bude probíhat u školy, budeme vás lákat nejen zpěvem, ale i vůní cukroví a svařáku. Bude-li online, doporučujeme si ke koledám, které vám děti budou zpívat z naší videozprávy, cukroví a svařák také dopřát. ☺

V lednu organizujeme pro žáky 2. stupně **lyžařský výcvikový kurz**. Držte dětem palce, ať se jim i za zprísňených hygienických podmínek podaří absolvovat jindy běžnou akci a užít si zimní lyžování.

Přejeme ze školy milý předvánoční čas, klidné svátky, pevné zdraví i pevné nervy.

Renáta Bartoníčková

Dějiny 20. století v naší škole

Také letos se naše škola zapojila do projektů společnosti **ČLOVĚK V TÍSNI Příběhy bezpráví** a **Jeden svět na školách**.

Jejich cílem je poskytovat školám filmové i další materiály se zaměřením na výuku nejnovějších dějin.

Naše škola materiály využívá v hodinách dějepisu a občanské výchovy. V listopadu navštívila besedu a promítání dokumentu o holocaustu zástupkyně společnosti paní Linda Šilingerová.

Vladislav Veselý

**„Obloha je šedivá, jak kožíšek myšky.
Veverky si na podzim schovávají
šišky...“**

Příroda nakukuje do oken a nečeká na návod, co má dělat. Je moudrá.

Spadané listí nám tatínkové a maminky pomohli shrabat, duboví skřítkové z památného stromu si stelou zimní pelíšky a papíroví draci odlétli s vlaštovkami tam, kde jim bude tepleji.

Svatý Martin určitě přijel, ale sníh nepřívezl. A tak jsme si „nasněžili“ sami. Připravil cestu z podkoviček, naučil nás písničku, nakreslil tajné čtení a schoval sladký poklad.

A protože svatý Martin zkrátí den a schoval světlo do lucerniček, chvátáme, abychom to všechno stihli, než se zešeří.

Postavit dům, namalovat obrázek, zazpívat písničku, poskládat puzzle, vyřešit logico, vyrobit dárek, zahrát divadlo, prozkoumat nepoznané, vyprávět pohádku, obstarat zahrádku, uvařit dobrotu,...

„Chvátám, chvátám, nemám chvíli klid.

Já tam, já tam dávno už měl být!

Přátelé, nesnídám, nesvačím,

nestihnu to, nestačím...“

Je to legrace.

Vánoční zpívání opět trochu jinak

Loni děti posílaly ze školy vánoční pozdrav prostřednictvím filmu „Vánoční nezpívání“. Letos by to už měl být pozdrav hudební. Při letošním filmu „Pojďte si s námi zazpívat koledy“ doufáme, že po roční pauze všichni dostaneme své hlasivky do kondice. Příští rok bychom rádi opustili svět filmu a viděli se s Vámi naživo u školního pódia.

Markéta Baudyšová

Z hornomokropeské školní kroniky 1921/1922:

Povinné očkování

„Zdravotní stav je vcelku velmi dobrý. Vedle několika případů lehkého ochuravění vyskytl se jen jeden případ dlouhé vážné nemoci. Ze žactva nezemřel nikdo.“

Od 1. ledna 1922 zavedeno zákonem povinné očkování.

K tomuto přeočkování vykázano 28 dětí sedmiletých a 19 dětí 13–14letých. Přeočkování vykonal 7. června 1922 obvodní lékař z Dobřichovic.“

Pokuta rodičům

„Ve dvou schůzích se místní školní rada zabývala návrhem na potrestání několika nedbalých rodičů, kteří málo nebo vůbec ne děti školou povinné do školy posílali. Třem z nich navržena pokuta po 20 Kč, kterouž okresní školní výbor schválil a na nedbalcích vymáhal.“

(Pro srovnání: měsíční mzda dělníka byla kolem 500 Kč, cena pánské košile 25 Kč.)

Děti a učitelky MŠ Všenory

vv

Věnec do Karlštejna

Na začátku listopadu naše škola vzpomíná prof. Josefa Kubálka položením věnce na jeho karlstějnský hrob. Tento úkol i letos připadl devátým třídám. Profesorova vnučka docentka S. Vacková – Kubálková poté zaslala velké poděkování za soustavnou péči, kterou škola věnuje jeho památce.

vv

Akční podzim ve stínu

V současnosti čelí naše společnost velice naléhavé věci: epidemická čísla vypadají jakoby beznadějně, veřejné finance pláčou... Pro dospělé to znamená stres. SVČ chce všem pomoci tím, že bude poskytovat bohaté a pro všechny zábavné činnosti s dětmi, dospělými i seniory, abyste si měli možnost na chvíli ode všeho tlaku oddechnout. V článku ukážeme některé naše výsledky z podzimu a pozveme vás na několik zimních setkání. Rozhodne ale samozřejmě zase vyšší moc, to je jasné.

Taneční soutěž standardních i latinskoamerických tanců

O víkendu 13. a 14. listopadu proběhla soutěž nejvyšší kategorie ve standardních a latinskoamerických tancích. Místem konání byla multifunkční tělocvična Zličín. Soutěž pořádaly SVČ Všenory a Taneční škola Silueta Praha. Na programu bylo téměř 60 soutěží v různých věkových kategoriích od dětí přes juniory a mládež, skvěle obsazené ale byly i kategorie dospělých a seniorů (od 35 let). Do organizace byly zapojeny děti z naší taneční přípravy, velké díky! Ceny, medaile a poháry i květiny předávala vítězům starostka Zličína JUDr. Marta Koropecová a ředitelka SVČ Všenory Mgr. Hana Brožová. Máme velkou radost, že i přes komplikovanou situaci soutěž navštívilo značné množství tanečních párů z celé České republiky i ze Slovenska, které si podle jejich slov mimořádně dobře zatančily na kvalitním parketu. A že byli podpořeni báječným publikem!

Akademie pro seniory a dílny

Akademie pro seniory zahájila desátý ročník čtyřmi podzimními přednáškami a dílnou. Program se sestával z těchto akcí: MUDr. Petroušová se věnovala prevenci, s panem Šandorem jsme navštívili Thajsko, na pestrý život legendární automobilové závodnice Elišky Junkové jsme vzpomínali s Mgr. Alenou Sahánkovou, vedoucí všennorské knihovny. S paní Viktorií Královou jsme si pak velmi důklad-

ně prošli Václavské náměstí a seznámili se s jeho nejslavnějšími stavbami a pasážemi.

18. listopadu se změnila zasedačka obecního úřadu Všenory na hlučné a zábavy plné pracoviště. SVČ nabídlo našim studentům dílnu manuální zručnosti. Lektorem byl pan Jan Patřman, lektor kroužku Kutil junior. I na fotce vidíte, s jakým zaujetím naši studenti třetího věku k práci přistoupili! Možnost se sejit v této době je k nezaplacení! Každý z účastníků si navíc odnesl vlastnoručně vyrobený vánoční svícen.

Momentálně hledáme náhradní termíny pro další setkání akademie. Uvažujeme o lednu 2022. Zatím plánujeme dvě přednášky: 6. 1. s paní Petroušovou a 20. 1. s paní Sahánkovou. Stejně tak bohužel posunujeme kvůli bezpečnosti termín tradičního plesu, zatím na neurčito. Nebojte se však. Ples v masopustu či zjara určitě bude!

Nové i staré kroužky

V nové sezóně nabízíme také novinky. Vedle rozšíření tanců a zpívání, obnovení turistického kroužku a nových soutěží si v tomto čísle zpravodaje představíme úplně nový kroužek s názvem „Právě začínáme“. Kroužek je zaměřen na vaření a pečení. Vede jej zkušená lektorka a učitelka paní Barbora Flitárová. Děti si vše samy vymyslí, nakoupí, připraví a na závěr si samozřejmě pochutnají na svých výtvorech. Jestli se do zpravodaje vejde fotka z kroužku, určitě Vám dodá radosti a inspirace; v krátkých podzimních dnech ji potřebuje každý. Dále běží kroužky keramiky ve Všenorech i Dobřichovicích, Kutil junior, kroužky sportovní, hudební a zpěv. Takže i pro nás platí „neopouštěj staré věci pro nové!“

Financování

SVČ Všenory se také zapojilo do diskuse o nové vyhlášce upravující organizaci a zejména financování volnočasových zařízení pro děti a mládež. Držte nám palce, ať se podaří udržet prostředky pro kroužky na rozvoj talentu i na aktivní odpočinek dětí!

Bezpečnost

SVČ se v pandemii řídí jak vládními preventivními opatřeními, tak vyvíjíme vlastní iniciativu, aby byla setkávání bezpečná. Proto prosíme, abyste se neúčastnili uměleckých akcí nebo sportování, obzvláště v zavřených prostorách, máte-li příznaky respiračního onemocnění.

*Texty a fotografie Vladimíra Šimáček
(za pořádající Klub sportovního tance Silueta Praha)
Lenka Hanková, zástupkyně ředitelky SVČ
Petr Koubek, lektor SVČ
Hana Brožová, ředitelka SVČ*

Náboženský boj

Po vzniku Československa začaly tisíce lidí ostře vystupovat proti katolické církvi, kterou vinily z podpory starého Rakousko-Uherska.

jazykem českým. Vzpomenuto bylo J. A. Komenského a chrámem se nesla píseň Husova. Písněmi Kde domov můj a Nad Tatrou se blýská pobožnost ukončena a lid chválou všeobecnou projevoval své uspokojení.

Zástupci nové církve se starostou obce, kteří dali kostel otevřít, obžalovali u soudu na Zbraslavi, spor však smírně urovnán.“

Vladislav Veselý

◀ Bohoslužby Československé církve se konaly v hornomokropeské škole.

▼ Kaple na mokropeské návsi se stala předmětem mnohaletých sporů. Přívrženci Československé církve za podpory obce v ní chtěli prosadit umístění obrazu Jana Husa a odstranění sv. Jana Nepomuckého, který byl pro ně symbolem katolického útlaku. Spor již před válkou vyhrála církev římskokatolická.

Roku 1920 vznikla nová Československá církev založená nespokojenými katolickými kněžími a okamžitě získala přes půl milionu přívrženců. Církev se hlásila k nové republice, k Masarykovi a husitské tradici. Náboženský spor se přenesl i do naší obce a tehdejší kronikář mu věnoval velkou pozornost. Z jeho zápisu je zřejmé, na čí straně stál.

„1. listopadu 1920 byla v hostinci Na Kovárně v Horních Mokropsech první přednáška, kdy kněz nové církve poučoval účastníky domácí i ze širokého okolí o vzniku nové církve. Po přednášce se mnozí k nové církvi přihlašovali. Někteří tak činili z citu vlasteneckého, aby neposilovali církve římské, o jejímž nepřátelském chování vůči národu našemu byli přesvědčeni, jiní z osobního nepřátelství proti místnímu duchovnímu. Marně usilováno bylo, aby z obce odešel

a kostel přešel do majetku Československé církve.

V Horních Mokropsech přešla k nové církvi skoro polovina obyvatelstva.

27. února 1921 se měla konat v kostele první československá mše, ale místní katolický farář nechal kostel uzamknouti a klíče uschovati. Farář nové církve pak musel při veliké účasti na prostranství před školou kázat, aby se lidé nedali strhnout k nenávisti.

Po uplynutí měsíce na Boží hod velikonoční opětovně usilováno, aby tu mše býti mohla. Svolení dal i zbraslavský okresní úřad. Starosta obce Josef Kratochvíl se odebral na faru, aby klíče byly vydány a kostel na odpoledne nové církvi propůjčen. Když žádosti jejich nebylo vyhověno, pomocníci zámečníci kostel otevřeli. Hned kostel zaplněn a čtena první československá mše

Anny Ondráková a Max Schmeling ve Všenorech

V roce 1934 se natáčel ve Všenorech film *Polská krev* podle předlohy operety o třech dějstvích Oskara Nedbala. Režisérem byl Karel Lamač. Scénář napsal Václav Wasserman, do hlavních rolí byli obsazeni spolu s Anny Ondrákovou Theodor Pištěk, Štefan Hoza, Václav Trégl, Růžena Šlemrová a další. Film se natáčel na zámku ve Všenorech a okolí.

Z této události se dochovalo devět unikátních snímků, o které projevil zájem Národní filmový archiv. Dokonce žije ještě jedna pamětnice této události, paní Marta Mejstříková, která se v těchto dnech dožila 100 let. Srdečně blahopřejeme. Pamatuje si na tuto událost, kdy její maminka paní Podzemská připravovala jídlo pro štáb v restauraci U Podzemských (na Rychtě). Nejoblíbenější byly lívance s borůvkami. Herci byli podle jejích slov gentlemani a herečky dámy. Velmi dobře se povídalo s režisérem Karlem Lamačem a kameramanem Otto Hellerem.

Pokud byste měli doma nějaké podobné fotografie, dokumenty, či znali podobný příběh, prosím ozvěte se, rádi bychom vše zdokumentovali a zveřejnili v Muzeu Všenory.

Anna Sofie Ondráková se narodila 15. května 1902 ve městě Tarnów (nynější Polsko). Údajně šlo o temperamentní dítě. Rodina se poměrně často stěhovala, protože tatínek pracoval v armádě. Ke konci první světové války se dostala do Prahy, kde Anna chodila na balet a později účinkovala ve Švandově divadle. Už v sedmnácti letech se poprvé dostala k filmu, a to k němému snímku *Dáma s malou nožkou* (1919). Další profesní kariéra je spjata se jménem režiséra Karla Lamače.

Pojily je spolu nejen pracovní, ale i osobní a obchodní vztahy. Jejich seznámení nebo počátek vztahu je tak trochu záhadou.

Jejich přítel Oldřich Nový o nich říká: „Víte, o jejich seznámení se moc neví, každý to podával po svém. Karel se tvářil, že Anny nejprve režíroval a pak se zamiloval. Ona zase tvrdila, že nejdříve byli milenci a pak všechno ostatní. Jisté ovšem je, že spolu žili a měli se moc rádi. A kdyby Karel přestal svádět každou sukni a požádal ji o ruku, možná by s ním Anny zůstala napořád. Měla ho opravdu moc ráda.“

Žili spolu deset let až do začátku třicátých let, během nichž si Anny zahrála v šestačtyřiceti filmech a v sedmadvaceti z nich byl režisérem Karel Lamač.

Byli známou dvojicí, které se říkalo LO.

Spolu založili velmi úspěšnou produkční firmu Ondra-Lamač, která fungovala i po jejich rozchodu až do začátku války, kdy celá řada jejich pracovníků včetně Lamače musela kvůli neárijskému původu uprchnout. Poslední film, který spolu produkovali, se dvojsmyslně jmenoval *Důvod k rozvodu*.

Prvním filmem této produkční společnosti byl film *Sensace* v roce 1930, který měl velký úspěch po celé Evropě.

V roce 1929 natáčela film *Její zpověď* s Alfredem Hitchcockem. Byl to jeho teprve desátý film. Anny Ondráková byla první v řadě blondýnek, které do svých fil-

mů obsazoval. Později to byly Grace Kelly, Ingrid Bergmann nebo Joan Fontain. Obsahem filmu *Její zpověď* je příběh mladé dívky, která v sebeobraně probodne muže, který se ji pokusil znásilnit.

Ondráková toužila po rodině, ale Lamač se do manželství nehrnul, takže se nakonec rozešli.

Během 30. let odešla do Německa, kde se začala stýkat s německým boxerem Maxem Schmelingem. Vzali se po krátké známosti v červenci 1933 za velké pozornosti tisku a veřejnosti. Jejich svatba se stala hlavní společenskou událostí roku 1933. Nad celou Evropou se vznášela mračna přinášející druhou světovou válku. Rodiče Anny Ondrákové nebyli vůbec nadšeni tím, že si vzala Němce a navíc oblíbence nacistických pohlavárů, kteří se právě

chopili moci. Blondatá herečka, svalnatý sportovec, dvojice neunikla zájmu nacistů, kteří z nich vytvořili silný nástroj propagandy. Chodili na návštěvu ke Goebbelsovým, k Hitlerovi – pozvání se nedala odmítnout.

V roce 1936 Max Schmeling porazil boxera černé pleti Joe Louis Barrowa, avšak o dva roky později se stejným soupeřem prohrál v souboji o titul mistra světa hned v prvním kole. Tím se oba dva dostali do nemilosti nacistů, Anny nedostávala

výsadekárů bylo tentýž den bojeschopných jen 6 000. Objevila se dokonce zpráva, že Max Schmeling zemřel. Zprávu jako první publikovaly Londýnské Timesy dne 30. 5. 1941. Němci zprávu ihned dementovali, Goebbels dokonce zprávu využil, aby pou-

Nikdy nebyli členy NSDAP, hodně peněz věnovali židům, kteří byli nuceni z Německa uprchnout, na své farmě v Ponickele ukrývali další občany židovského původu.

nabídky na filmy, Max musel narukovat do armády, nejprve k protiletadlové jednotce v Prusku, posléze se zúčastnil výsadku na Krétu. Při seskoku si zranil meniskus a páteř. Z celkového počtu 10 000

kázal na lživost britských médií. Z armády odešel v roce 1943.

Po válce se ocitli prakticky bez prostředků, museli se vyrovnat s obviněním z kolaborace. Proto se stáhli do ústraní a založili farmu nejprve slepičí, posléze norkovou a pěstovali tabák. V roce 1957 se Max Schmeling stal manažerem společnosti Coca Cola v Německu. Jejich finanční situace se zlepšila natolik, že podporoval i svého dávného boxerského soupeře Joea Louise, dokonce zaplatil jeho pohřeb. V roce 1997 přispěl také na odstranění škod po povodních v České republice.

Anny Ondráková se stala z uctívané celebrity ve své vlasti, na jejíž filmy se stály hodinové fronty, nepřítelem. Po válce se již do Československa nikdy nepodívala. Ani nemohla, protože byl na ni vydán zatykač a skončila by ve vězení jako mnoho jejích kolegů. Poslední film natočila v roce 1951, potom hereckou kariéru ukončila.

O kom se říká, že zemřel, bývá dlouho živ. Platilo to i pro Maxe Schmelinga, který zemřel v roce 2005, necelých osm měsíců před 100. narozeninami.

Oba společně prožili velmi zajímavý společný život, až do smrti Anny 28. 2. 1987.

Jejich majetek šel po jejich smrti na dobročinné účely.

*Zdroj Britannica.com
Roman Štěrba*

Veteránklub – depo Všenory

Po velmi zdařilém srazu „Veteráni pod Zámek 2021“ v Dobřichovicích, odjelo 21. srpna pár našich členů do Domažlic, kde se zúčastnili spanilé jízdy. Zastupovali nás, tedy Veteránklub – depo Všenory, majitele vozů Walter Junior a VW Brouk a neudělali nám ostudu. Oba se umístili na předních místech ve zručnosti. Blahopřejeme a děkujeme za výborné umístění.

Pomalou uběhlo léto a dostavil se podzim. 5. září jsme skoro kompletně vyrazili do Tachlovic na „Tachlovický trojúhelník“, kde jsme vystavili naše stroje a také soutěžili. Počasí nám opět přálo a tak jsme strávili krásný den v kruhu ostatních přátel veteránistů. Večer jsme vše zhodnotili a začali se připravovat na naši předposlední akci v tomto roce, na „Všenorské Jablkobraní“.

Než jsme se nadáli, bylo zde 18. září. A ráno toho dne jsme dostali nádhernou zprávu, s kterou nikdo z nás nepočítal. Přihlásil se nám další zájemce, který rozšířil naše řady „Veteránklubu – depo Všenory“ s nádherným „montgomerákem“, který jakoby právě sjel z výrobní linky. Srdečně byl mezi námi přivítán. Zájem o vystavované stroje byl velký a tak jsme měli radost z pocitu dobře vykonané práce.

Poslední akcí bylo uzamčení silnic a poděkování Sv. Kryštofovi za ochranu při našich vyjíždkách ve čtvrtek, 28. října. Byl to poslední termín, kdy jsme se mohli všichni, nebo alespoň většina sejít.

A pak začalo to tak veteránisty nemilované podzimní počasí, syčravo a deštivo. A tak jsme letošní sezonu poprvé nezakončili velkou spanilou jízdou, ale jen malou okružní jízdou po trase Všenory, Řevnice, Mníšek pod Brdy, Jíloviště a Všenory. Teď už jen zhodnotíme rok 2021 a budeme připravovat rok 2022. Nesmíme zapomenout na naše přátele a diváky, kteří nás sledovali a povzbuzovali na našich cestách. A bylo jich vskutku dost, což nás nesmírně těšilo. Dává nám to sílu do dalších akcí. Za to DĚKUJEME !

Pavel Krejčí

▲ Tachlovice

◀ Zamykání silnic

▼ Všenory, Jablkobraní

Všenoráček

Rozloučení s prázdninami

V neděli 29. 8. 2021 pořádal Všenoráček odpoledne pro děti na parkovišti u házenkářského hřiště. Děti hopsaly v nafukovacím hradu, chodily bosky po barefoot chodníčku, nechaly si na obličej malovat roztodivné motýlky, mohly si vyzkoušet tvarování balónků, tvořily v dílničkách Lesního klubu Na Stráni a Všenoráčku a jako vrchol odpoledne zazpívali Hejblíkovici a vtáhli děti do svých písniček, jak to mají ve zvyku. Kdo chtěl, mohl si vyzkoušet sestřelování plechovek a prohlédnout krásnou tatrovku hasičů z Jíloviště. Soutěže pro větší děti připravili sami házenkáři. Dobroty bylo možné zakoupit u stánku Bistra Míša a nesmíme zapomenout i na finanční podporu obce Všenory. Akce se vydařila, děti dorazily a počasí nám nakonec přálo. Děkuje všem, kteří se zapojili! Snad se podobná akce vydaří i příští rok.

Přednáška Děti, digitální závislost a my

V úterý 21. 9. proběhla v sále obecního úřadu zajímavá přednáška na téma Děti, digitální závislost a my, kterou vedl lektor vědomé komunikace s dětmi, Zdeněk Okleštěk. Bylo zajímavé dozvědět se, na které naše struny moderní technologie brnkají, jak k nim nastavit vztah našich dětí a především jak předejít závislostem na nich, a to nejen u dětí, ale i u nás.

Scházíme se v pátek

Všenoráček (klub pro rodiče a matky do tří let) pokračuje i na podzim. Scházíme se teď v pátek okolo 9:30 v zázemí klubovny na obecním úřadu k tvoření a společným hrám, třeba i v anglickém jazyce. Přidejte se k nám, pár míst ještě je.

Kontakt: ambrosovasimona@seznam.cz,

pruchova.dana84@gmail.com, facebooková skupina Všenoráček

Jak pracuje ZUŠka Černošice ve svém odloučeném působišti ve Všenorech.

Již přes 40 let je součástí Základní umělecké školy Černošice také všenorácká třída. Tradičně se zde vyučuje hra na klavír, zobcovou a příčnou flétnu a od loňského roku také hra na housle. Ze všenorácké třídy vyšlo za tu dobu mnoho šikovných muzikantů, jejichž děti dnes tvoří mimo jiné další generaci žáků školy. A z toho máme velkou radost.

Ještě letos třídu čeká po 25 letech působení v budově bývalé pošty (původně Obecní dům) stěhování do vedlejší školní budovy Amos, kde pro ni byly upraveny dvě menší třídy. To umožní do budoucna rozšířit nabídku o hru na další nástroje (klarinet, saxofon, kytaru apod.) a snad také obnovení výuky výtvarného oboru.

Moc nás těší i blízkost prvňáčků, která je příslibem spolupráce a přílivu nových žáků, na které se těšíme.

Zájemci o studium budou mít příležitost opět v červnu, kdy proběhne přijímací řízení pro další školní rok.

Informace o škole jsou přístupné na webu školy www.zuscernosi-ce.cz.

Ludmila Plzánková

Karlický sbor a ženy ze Všenor

V Karlíku působí řadu let ženský sbor pod vedením Marie Smělé, rozené Vlasákové, všenorácké rodačky. Maruška Smělá je z muzikantské rodiny Vlasáků, z které vzešli výborní kapelníci, sóloví trumpetisté. V posledních letech se karlický sbor rozrostl o několik žen ze Všenor. V letošním roce probíhaly od září zkoušky na obecním úřadě v Karlíku před pravidelnými vánočními vystoupeními. I když nakonec koronavirus zabránil vánočním kulturním akcím, zazpíváme si u stromečků doma a zbydou nám hezké vzpomínky na podzimní páteční setkání v Karlíku. Snad to vyjde příští rok.

Alena Sahánková

Okrašlovací spolek obce Jíloviště na návštěvě v Horních Mokropsech

Ačkoliv jsou od sebe Všenory a Jíloviště jen „přes kopec“, příliš o sobě nevíme. S radostí jsme přijali návrh Libuše Fatkové, kronikářky a členky Okrašlovacího spolku obce Jíloviště, na společné odpoledne ve Všenorech. Setkání v podobě prohlídky kostela sv. Václava a arboreta Jana Mejstříka se povedlo. A moc. Ale o tom už článek Libuše Fatkové.

K našim západním sousedům jsme se vydaly (opět jen ženy) v úterý 9. listopadu 2021. Odchod od kapličky – zvoničky sv. Floriána byl o půl hodiny dříve než jindy, v 13.00 hodin, vzhledem ke změně letního času na zimní. Z Pražské ulice jsme zahly u kapličky do ulice Příjezdní a obecní cestou Za Cihelnou jsme došli k odpočívce nad hřbitovem. Kdo neviděl nový rozcestník od Fr. Andrese, mohl si ho prohlédnout. Také tu na nás čekaly další tři účastnice, které doplnily celkový počet na 13 žen. Vyдалy jsme se po zelené turistické značce.

Z cesty krajem lesa jsme zhlédly také dřevěný kříž, vztyčený Přáteli od lípy a pípy na jaře letošního roku.

Na Hlinkovsku je také „geologický poklad“ (poznatek z geologické vycházky Filipa Stehlíka ze dne 17. 10. 2021, pořádané Všenorskou knihovnou) – nejvýchoďnější výskyt hlubošského slepence. To jsme již stály u poměrně prudkého klesání, které jsme zvládaly

▲ Hlubošský slepenec

„od stromu, ke stromu“. Ani další část „turistické cesty“ nebyla příliš pohodlná. V dolní části jsme přelézaly popadané stromy, a i v závěru se cesta jevila jako málo používaná.

Do Horních Mokropes jsme vstoupily ulicí V Chaloupkách, kde je na plotě domku č 521 pamětní deska, která připomíná zdejší pobyt významné ruské emigrantské básnířky 20. století Mariny Cvetajevové, která v letních měsících 1927 pobývala i na Jílovišti, v domku paní Záhorové č. p. 8. u obecní studny v nynější Lipové ulici.

Z mírného kopečka jsme sešly přímo ke kostelu sv. Václava.

Od Marcelky Šmídové jsme se dozvěděly, že zde byli oddáni její prarodiče Emilie a Vavřinec Daňhelkovi. Tady na nás čekala

všenorská knihovnice a kronikářka Mgr. Ale na Sahánková, která zajistila program na další část vycházky. Přidalo se k nám i několik všenorských občanů a vstoupili jsme do kostela sv. Václava. Mgr. A. Sahánková nejprve pohovořila krátce o historii zdejší školy, která stojí hned u kostela a obě budovy jsou propojeny společnými událostmi.

Manželé Charvátovi nás seznámili s historií kostela i současným vybavením. Původní kostel v Horních Mokropsech (v roce 1951 byly obce Horní Mokropsy a Všenory sloučeny pod názvem Všenory) byl postaven v první polovině 14. století v románském slohu. Do současné podoby barokního, na půdorys kříže, byl přestavěn v roce 1732. V původně barokové, nyní novorománské věži, se roku 1850 našly plány gotického kostela zbraslavského. Je to trochu záhada.

Interiér kostela má pochopitelně také svou historii i své zajímavosti. Jednou z nich je tzv. „Oltář hornomokropeský“ – na dřevě malovaný obraz složený ze tří dílů z pozdně gotické archy Mariánského oltáře z počátku 16. století. V současné době je však umístěn v depozitáři Pražského arcibiskupství.

Kamenná socha sv. Václava se nachází v průčelí chrámu ve výklenku barokního štítu. Sv. Václav je vyobrazen i na hlavním oltářním plátně a na štukaturách v rozích kostelní lodi. Interiér kostela v dnešní podobě vznikl postupně především v 70. letech minulého století, kdy byly provedeny různé úpravy v duchu II. Vatikánského koncilu. Svou historii mají i chrámové zvony. Dnes má kostel zvony tři. Nejstarší z nich – Panna Maria z roku 1707, vážící 100 kg, zbyl ze tří původních, z nichž Němci za okupace dva zrekvírovali. Dva novější – Václav (230 kg) a menší zasvěcený Svatým ochráncům naší vlasti (55 kg), byly zakoupeny a instalovány v roce 1982 při 250letém výročí kostela a vysvěceny téhož roku kardinálem Františkem Tomáškem. Rozezvučely se poprvé při slavnostní bohoslužbě na svátek sv. Václava 28. září 1982.

Neodmyslitelná součást chrámu – varhany byly postaveny v roce 1892. Ke kostelu patří starý hřbitov obehnaný architektonicky nedílnou součástí – zdí z roku 1814. Starý hřbitov sloužil i majitelům všenorského statku, o čemž svědčí empírová hrobka Kristení z roku 1837.

I my jsme měli možnost slyšet zvony, které jsou nyní spouštěny elektronicky.

A kdo je chtěl vidět, mohl vystoupat po strmých schodech až do věže kostela. Všenorští jsou na ně pyšní. Kostel patří pod římskokatolickou farnost Řevnice. Bohoslužby jsou vždy v neděli ráno a někdy i v pátek večer. Konají se zde i vánoční setkání.

V kostele začala být trochu zima a tak jsme se rádi zahřáli výstupem do ulice Na Kobylce, kde nás již čekal Mgr. Jan Mejstřík, zakladatel a tvůrce arboreta.

„Myslenka založit arboretum na nevyužitých loukách vlastníka vznikla v roce 2011. Bylo sem dovezeno cca 250 tun sliveneckého lomového kamene. Byly vybudovány cesty, rozvedena zálaha a postavena provozní budova. Výsadba rostlin probíhala za pomoci rodiny a přátel vlastníka. Arboretum ve Všenorách se rozkládá na severně orientovaném svahu na ploše 2,5 hektarů. Je zde asi 2 500 různých druhů a kultivarů dřevin v různých barvách a tvarech – tisy, túje, smrky, duby, buky, cypřiše, modříny, borovice, břízy, douglasky, jedle a jinany.“

Zdroj: arboretum-vsenvory.webnode.cz

Překrásné místo všechny okouzlo nejen vegetací, polohou a uspořádáním, ale i zajímavým výkladem Mgr. J. Mejstříka – např. nasazené ryby v jezírku se staly kořistí opeřených nebo čtyřnohých dravců nebo, že místo u skleníku s tropickými rostlinami si vybrali jedni snoubenci k svatebnímu obřadu.

Začalo se již šerit, když jsme se vydaly k neďalekému lesu na zpáteční cestu do Jíloviště. Zprvu trochu strmější stoupání nás brzy vedlo k dřevěné soše Diany, odkud jsme již za jasného měsíčního svitu došli až do Baxovy ulice. Věrný účastník našich vycházek, fenečka Eira, statečně zaháněla štěkotem těsně před prvními domy nějakou zvěř od cesty. Za tmy jsme se rozcházelý do svých domovů.

Ve wikipedii jsem našla další pojítka sousední obce s Jílovištěm, kromě zmiňované svatby Daňhelkových.

V Horních Mokropsech se narodila Blancka Vikusová, česká herečka, jedna ze zakládajících členů Divadla S. K. Neumanna, dnes

Divadla pod Palmovkou, která bydlela na Jílovišti v č. p. 19. a krátce zde žil i další náš dlouholetý občan pan Zdeněk Mašita, automobilový závodník, který měl v oblíbené značce Saab. I Mgr. J. Mejstřík má příbuzenské vztahy s jílovištskou rodinou Mejstříků.

Neopomenutelná je spolupráce našich fotbalových klubů TJ Jíloviště a Všenský SK. Od podzimu roku 2019 přihlašují do mládežnických soutěží FAČR spojené týmy. Chlapci z obou obcí hrají společně. Na všenském trávníku je obětavě trénuje a na zápasech trpělivě podporuje jejich trenér pan Petr Hanžlík, který pro ně organizuje i letní soustředění.

Nejnovější je pomoc všenského spolku „Na jedné vlně“. Jeho členové pan M. Lánský a J. Bím pomohli v říjnu a listopadu letošního roku realizovat dlouholetý záměr našeho spolku, zastřešit studánku u „malované hájovny“ v jílovištském polesí. Moc děkujeme.

Libuše Fatková

Okrašlovací spolek obce Jíloviště

vznikl v roce 2008 jako iniciativa občanů obce Jíloviště. Předchůdcem byl Okrašlovací a osvětový spolek v Jílovišti, p. Zbraslav n. Vlt., který měl spolkovou místnost v restauraci U Cvrčků.

Současný spolek se zabývá ochranou a rozvojem kulturního, historického a přírodního dědictví v katastru obce Jíloviště. Organizuje různé osvětové a zábavní akce pro veřejnost (výstavy, přednášky, vycházky apod.). Spolupracuje s MŠ Jíloviště (vynášení Morany, Malé masopusty), podporuje komunitní setkávání farníků v kapličky-zvonice sv. Floriána.

Nemohu si odpustit malou poznámku. Od paní Fatkové vím, že „hodně mužů z Jíloviště (snad i žen) chodívalo v minulosti na vlak do Mokropes, je jedno zda do Dolních nebo Horních, zdolávali kopec dolů i zpátky“. Tak co navštívit, prohlédnout si a projít obec Jíloviště, kterou většinou známe jen z okénka auta.

Alena Sahánková

Unikátní výstava Státní tiskárny cenin s Evou Haškovou

V poslední době je čím dál častěji jméno ak. mal. Evy Haškové skloňováno v médiích v souvislosti s bankovkovou tvorbou. Vzájemné propojení STC a ak. mal. Evy Haškové nedalo na sebe dlouho čekat. Na jednom místě je možné vidět grafickou tvorbu ak. mal. Evy Haškové a ceninovou tvorbu Státní tiskárny cenin v Galerii 9 v Praze. Výstava potrvá od 7. 12. 2021 – 13. 1. 2022 na adrese Galerie 9, přízemí vysočanské radnice, Sokolovská 324/14, Praha 9.

Vstup je volný, ale pouze ve dnech pondělí až čtvrtek 10:00 – 19:00 hod. Otevírací dobu si prosím vždy před plánovanou návštěvou ověřte na stránkách www.galerie9.cz (během vánočních svátků je galerie uzavřena).

Na první pohled toto neobvyklé spojení vznikalo postupně, nejintenzivněji však od roku 2017. Evě Haškové se podařilo svou úspěšnou účastí ve výtvarné soutěži na první pamětní bankovku v historii České republiky zapojit do bankovkové tvorby. Státní tiskárna cenin měla tak možnost s touto výjimečnou autorkou navázat spolupráci a jejím návrhům dát hmatatelnou podobu. Kromě již zmiňované první Pamětní bankovky s portrétem

Aloise Rašína výtvarně zpracovala Pamětní list v podobě bankovky pro Premonstrátský řád u příležitosti 900. výročí založení prvního premonstrátského kláštera. Jeden z posledních společných projektů byl Pamětní list v podobě bankovky s portrétem Václava Havla, který má připomenout desáté výročí Havlova odchodu (18. 12. 2011) a jeho nedožití 85. narozeniny.

Podzimní sázení stromků u vody

Na státní svátek 17. listopadu jsme dali dárek naší přírodě. Podařilo se nám navázat na loňskou výsadbu stromků a moc bychom si přáli, kdyby se z této akce stala všenosrská tradice. Dokončili jsme vloni založenou alej slivoní, pokračovali ve výsadbě jabloní a založili novou třešňovou alej. Jako bonus pro včeličky jsme přidali 5 vzrostlých lípek. Vše v oblasti kolem polních cest v údolí Berounky. Jedná se o klasické české vysokokmenné odrůdy. Celá akce proběhla opět ve skvělé spolupráci naší obce s neziskovou organizací Sázíme stromy, z.ú. Předcházela nutná příprava, jak po legislativní, tak po odborné stránce, včetně zaměření pozemku a domluva se zemědělci, kteří okolní pole obhospodařují a vycházíme si s nimi vzájemně vstřícně. Vyšlo nám to letos krásně, včetně počasí. Moc děkujeme všem statečným pomocníkům, kteří s námi vydrželi až do konce. Zapotili jsme se, ale zahřáli na srdci.

Michaela Formánková

Zpráva o činnosti klubu důchodců

Náš klub se schází pravidelně každou první středu v měsíci ve Sportovním klubu Všenory u fotbalového hřiště s výjimkou školních prázdnin. V letošním roce jsme měli kvůli covidu první schůzku až v květnu.

V červnu jsme podnikli první výlet na zámek Lemberk v severních Čechách. Po zajištěném obědě jsme pokračovali na zámek Zákupy. V září jsme navštívili zámek Žleby a odpoledne zámek Kačina. Byl to pěkný výlet a počasí nám přálo.

Děkujeme obecnímu úřadu za podporu nejen peněžitou. V našem klubu rádi uvítáme nové členy. Pokud budete mít zájem, volejte na tel. 728 973 390.

Jana Horáková

Blahopřání

Blahopřejeme Ewě Farne, která získala Zlatého slavíka v kategorii Zpěvačka v obnovené hudební anketě Český slavík 21. Těší nás to o to víc, že Ewa Farna žije se svou rodinou v naší obci. Přejeme jí do dalších let hodně úspěchů.

Nová zimní výzdoba nejen na zastávce

Všenorská železniční zastávka se s prvními mrazíky převlékla do zimního kabátu. Muškáty na oknech vystřídaly truhlíky s břečťanem, barevnými bobulemi, šiškami a také ozdobami, které vyrobily děti ze všensorského a dobřichovického kroužku keramiky.

Verandu nyní zdobí krásné chvojí od manželů Tobolkových z Jíloviště. Kromě zastávky ale najdete novou výzdobu také na několika dalších místech v obci - třeba na mostu v ulici U Potoka, na mokropské návsi, nebo v obchodu COOP. Péči o výzdobu mají dlouhodobě „na povel“ Markéta Šindelářová se Standou Kostihou. Pomáhá jim řada místních rodin, spolek Na jedné vlně a další pomocníci. Chcete-li, můžete se na jaře zapojit také.

Martin Lánský, foto Michaela Valešová

Poděkování

Poděkování za vánoční strom patří paní Janě Hanušové, která krásnou borovici věnovala, dále všem statečným občanům, kteří pomohli s dopravením mohutného stromu Na Burzu. Děti z Lesního klubu Na stráni ve Všenorech vyrobily pro vánoční strom spoustu ozdob z přírodního materiálu, základní škola obohatila výzdobu o další červené koule. V neposlední řadě děkujeme panu Danielovi Černému za instalaci stromu, osvětlení a ozdob.

Všenory – Praha od 12. 12. 2021				Praha hl. n. – Všenory od 12. 12. 2021			
odjezd	pozn:	odjezd	pozn:	odjezd	pozn:	odjezd	pozn:
4:11	x	14:30	x	0:30	nejede 25.XII.; 1:l:	14:42	x
4:41		14:41		4:21		14:51	
5:00	x	15:00	x	4:51	x	15:12	x
5:11		15:11		5:12	x	15:19	
5:30	x	15:30	x	5:21		15:42	x
5:41		15:41		5:42	x	15:51	
6:00	x	16:00	x	5:51		16:12	x
6:11		16:11		6:12	x	16:21	
6:30	x	16:30	x	6:21		16:42	x
6:41		16:41		6:42	x	16:51	
7:00	x	17:00	x	6:51		17:12	x
7:11		17:11		7:19		17:19	
7:30	x	17:30	x	7:42	x	17:42	x
7:41		17:41		7:51		17:51	
8:00	x	18:00	x	8:12	x	18:12	x
8:11		18:11		8:21		18:21	
8:30	x	18:30	x	8:42	x	18:42	x
8:41		18:41	nejede 24. XII.	8:51		18:51	nejede 24. XII.
9:00	x	19:00	x	9:19		19:12	x
9:11		19:11		9:51		19:21	
9:30	x	19:30	x	10:21		19:42	x
9:41		19:41	nejede 24. XII.	10:51		19:51	nejede 24. XII.
10:11		20:00	x	11:21		20:21	
10:41		20:11		11:51		20:51	nejede 24., 31. XII.
11:11		20:41	nejede 24., 31. XII.	12:21		21:21	
11:41		21:11		12:51		21:51	nejede 24., 31. XII.
12:11		21:40	nejede 24., 31. XII.	13:12	x	22:21	
12:41		22:11		13:19		22:51	nejede 24., 31. XII.
13:11		22:40	nejede 24., 31. XII.	13:42	x	23:21	nejede 24., 31. XII.
13:41		23:11	nejede 24., 31. XII.	13:51			
14:00	x	23:40	nejede 24., 31. XII.	14:12	x		
14:11				14:21			

Vysvětlivky

x = pracovní dny

Ze stanice Praha-Smíchov odjíždějí vlaky o 6 min. později.

Chystáte se prodat nemovitost?
Chcete ji prodat bez starostí?
Zavolejte mi, rád přijedu za Vámi.

RE/MAX
Horizont

Zahodte své starosti, nabízím:

- ▶ Profesionální zpracování prezentace nemovitosti
- ▶ Zajištění účinné inzerce na největších realitních serverech
- ▶ Férové a profesionální jednání
- ▶ Právní servis přes certifikovanou advokátní kancelář
- ▶ Bezpečnou úschovu peněžních prostředků
- ▶ Předání nemovitosti novému majiteli
- ▶ Kompletní servis spojený s prodejem nemovitosti

**KOUPÍM STARÉ
PIVNÍ LAHVE
A SKLENICE
S NÁPISY
PIVOVARŮ
Z NAŠEHO
REGIONU.**
SBĚRATEL.

Tel. 732 170 454

Jaroslav Pýcha

722 490 490

Váš certifikovaný realitní makléř

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz.

V této lokalitě hledáme:

Rodinný dům
Byt v OV s balkonem
Chatu zděnou i dřevěnou

jaroslav.pycha@re-max.cz

Bílý dává mat 3. tahem

Řešení: 1. Dd4+ Kxe4 2. Va1+ Kb5 3. Sd7#

**VŠE
NORSKY** zpravodaj

Titulní strana:
Foto Roman Štěrba

Vydává Obec Všenory, U Silnice 151, PSČ 252 31,
IČO: 241849, periodičita čtvrtletně, evid. číslo MK ČR: E 21493.

Zpravodaj je též dostupný na webu
<https://www.vsenory.cz/obec-174/vsenorsky-zpravodaj/>.

Na výrobě čísla se podíleli:

Mgr. Helena Jahelková, Ph.D., Jan Poláček, Mgr. Alena Sahánková,
Mgr. Kateřina Samojská, Ph.D., Mgr. Eliška Reitspiesová,
Aleš Lederer (grafická úprava), Ing. Eliška Bubníková (jazyková korektura).

email: Vsenorsky.zpravodaj@gmail.com

příjem inzerce: obec@vsenory.cz

Redakce si vyhrazuje právo zaslané rukopisy redakčně upravit a opatřit nadpisem.

Uzávěrka březnového čísla je 22. února 2022.

Ceník plošné inzerce

celá strana 2 000 Kč 1/2 strany 1 000 Kč
1/4 strany 500 Kč 1/8 strany 250 Kč

Ceník řádkové inzerce

Soukromé osoby: první dva řádky zdarma,
každý další započatý řádek 50 Kč

Podnikatelé: každý započatý řádek 100 Kč

Cena plošné i řádkové inzerce na poslední straně
zpravodaje je o 50 % vyšší, než jsou výše uvedené ceny.

Příjem inzerce: obec@vsenory.cz

1/4	1/8
1/4	1/8
1/2	

Sudoku

						2	3	1
8				5	1			
								6
		8		3	2		9	
	6	2		8		7		
		4				8	2	5
7	4			6	9			
9		5			7			
	3					1		

6	7	1	5	8	4	9	3	2
2	9	6	7	3	1	4	8	5
8	5	3	6	9	2	7	4	1
5	8	2	5	6	7	4	1	3
3	7	1	3	8	4	2	9	6
4	6	9	2	3	5	8	7	1
9	6	5	3	7	2	3	5	8
1	9	4	7	3	6	5	1	4
2	3	1	4	6	8	7	5	9

Řešení

2		9		4				
		5		7	3			
		4	1	9	8		7	
8		2	3				5	9
		7				1		
5	3				7	4		6
	1		5	2	4	9		
			8	3		5		
			1		3		2	

2	4	3	9	1	7	8	5	6
7	5	1	6	3	8	9	2	4
8	9	6	4	2	5	7	1	3
9	2	7	4	1	8	6	3	5
3	1	8	5	2	4	7	6	9
6	5	7	1	9	3	2	4	8
5	2	7	8	6	1	4	9	3
4	6	9	3	2	7	5	8	1
1	3	1	4	5	8	9	6	7

Řešení

POZVÁNKY NA AKCE

Kostel sv. Václava ve Všenorech

Betlémské světlo si můžete vyzvednout v neděli 19. 12. 2021 po mši svaté v kostele od 8:45 do 9:00 hodin. Přineste si vlastní svíčky na odnesení betlémského světla do svých domovů.

Pokud to epidemiologická situace dovolí, tak na Štědrý večer při bohoslužbě (čas bude upřesněn na nástěnkách), bude provedena Česká mše vánoční „Hej mistře“ Jakuba Jana Ryby s varhanním doprovodem Ivany Kylarové.

Srdečně Vás zveme k návštěvě jesliček na svátek svatého Štěpána 26. 12. 2021 od 14:30 do 15:30 hodin.

Jesličky byly pořízeny a instalovány v roce 1950 P. Františkem Burianem. Na dřevěné desce je umístěno 19 postav - sv. Josef s Marií a Ježíškem uloženým v jesličkách, pastýři, mudrci, nechybí slon, velbloud, kůň, pastýři a ani ponocný.

Sousedské „zimní“ setkání u Diany

ÚTERÝ 4. 1. 2022 – 14:00–15:00

V úterý 4. ledna 2022 se mezi 14. - 15. hodinou uskuteční neoficiální setkání občanů Jíloviště a Všenor u plastiky Artemis (Diany) vytvořené Jaroslavem Bímem a Jiřím Bímem v lesích na Jílovišti (upřesnění bude včas oznámeno na webu a FB).

Ve Všenorech je socha bohyně lovu a Měsíce, ochránkyně lesů a divoké zvěře nazývána podle řecké mytologie Artemis, na jílovišti Diana. Snad se vydaří počasí a setkání nezmaří ani protikovidová opatření. Organizují Okrašlovací spolek obce Jíloviště a Obec Všenory prostřednictvím Všenorské knihovny.

www.krestanskevanoce.cz

